

Biuletyn Informacyjny Gminy Szczurowa

gazeta bezpłatna

NASZA GMINA

nr 4/2023

ISSN 2657-683X

www.szczurowa.pl

Drodzy Mieszkańcy,

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
składam wszystkim Państwu najserdeczniejsze życzenia.
Niech ten wyjątkowy czas przyniesie spokój, nadzieję
i wytchnienie od wszelkich trosk,
a wzajemna życzliwość i poczucie bliskości
wypełnią nasze domy i miejsca pracy.
Niech radość z Narodzenia Pana zagości w naszych sercach
i pozostanie przez wszystkie dni nadchodzącego 2024 roku.

Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku!

Wójt Gminy Szczurowa
Zbigniew Moskal
Zbigniew Moskal

Korzystając z tego, że grudzień w samorządach to czas podsumowań, o podzielenie się swoimi spostrzeżeniami i wnioskami proszę Wójta Gminy Szczurowa Zbigniewa Moskała w rozmowie o inwestycjach, pozyskanych środkach, kulturze, sporcie i planach na przyszłość.

Panie Wójcie, jak ocenia Pan mijający 2023 rok? Które inwestycje okazały się wyzwaniem, a które były tymi najbardziej satysfakcjonującymi i dlaczego?

Kończący się rok to okres bardzo dynamicznego i intensywnego rozwoju naszej gminy w wielu sferach życia. Realizujemy inwestycje za rekordową kwotę blisko 50 milionów złotych, a jedną z największych jest projekt oświatowy, w ramach którego gruntownie zmodernizowaliśmy szkoły w Strzelcach Wielkich, Szczurowej, Uściu Solnym i Zaborowie. Bardzo zmieniły się wnętrza szkół, klasy, korytarze, szatnie i tereny wokół nich, a najbardziej te zmiany odczuwają uczniowie i nauczyciele. Z pewnością nikt nie przypuszczał przed rozpoczęciem prac, że będą one miały tak olbrzymi zakres. Bo tak właśnie działa samorząd obecnej kadencji. Z racji tego, że sam uprawiam sport i uważam, że jest on ważnym elementem życia każdego z nas, to szczególnie istotnym dla mnie projektem w tej materii była budowa nowej, pełnowymiarowej sali gimnastycznej wraz z pomieszczeniami uzupełniającymi w Strzelcach Wielkich. Warto dodać, że każda inwestycja w oświatę to, de facto, inwestycja w nowe pokolenia, a dzięki przeznaczeniu odpowiedniej ilości środków finansowych na tę dziedzinę życia społecznego, stwarzamy lepsze warunki do pracy i nauki niż w wielu szkołach miejskich i to jest prawdziwy powód do dumy.

Powstaje obwodnica Szczurowej i Ryłowej – pytał Pan, która inwestycja była największym wyzwaniem i myślę, że to właśnie akurat ta. Budowa tej obwodnicy to jeden z priorytetów mojej kadencji, głównie ze względu na bezpieczeństwo mieszkańców. Mogę śmiało stwierdzić zatem, że jest to największe wyzwanie inwestycyjne, które równocześnie daje ogromną satysfakcję z realizacji. Prace są bardzo zaawansowane, przebiegają zgodnie z planem, zatem już w przyszłym roku będzie można korzystać z tego odcinka drogi. Z nieoficjalnych informacji wynika, że już w pierwszym kwartale nowego roku zostanie ogłoszony przetarg

na budowę kolejnej strategicznej drogi w naszej gminie – obwodnicy Rudy-Rysia. To dla mnie powód do olbrzymiej radości, tym bardziej, że jeszcze pięć lat temu nikt nie dawał tym dwóm drogom najmniejszej szansy powstania.

Bardzo ważnym zadaniem dedykowanym osobom ze szczególnymi potrzebami jest budowa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Górcie. Powstanie pierwsza tego typu w powiecie i jedna z nielicznych w województwie placówka, oferująca duże wsparcie dla dorosłych osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Centrum będzie służyło całodobową pomocą dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Kolejną inwestycją realizowaną w bieżącym roku, na którą warto zwrócić uwagę i która z racji tego, że jestem strażakiem ochotnikiem bliska jest mojemu sercu, to modernizacja 9 remiz strażackich w miejscowościach: Dołęga, Górka, Pojawie, Rajska, Ryłowa, Strzelce Wielkie, Wola Przemysłowska – Natków, Wola Przemysłowska – Zamłynie oraz Wrzępia. We wszystkich tych budynkach trwają obecnie kompleksowe prace remontowe połączone z wykonaniem robót polegających na poprawie efektywności energetycznej. W Szczurowej natomiast trwa budowa nowego, spełniającego najwyższe standardy budynku remizy strażackiej. Wszystkie jednostki OSP wyposażone zostały w sprzęt ratowniczo-gaśniczy i niezbędne umundurowanie. Ponadto, strażacy ze Strzelce Wielkich i Uścia Solnego jeszcze w tym roku powitają u siebie nowe wozy strażackie. W mijającym roku na inwestycje w rozwój naszych OSP pozyskaliśmy kwotę ponad 10 milionów złotych.

Realizacja wielu zadań wymaga również dużych nakładów finansowych, skąd zatem pieniądze na budowę nowych obiektów, rewitalizację tych starych i ich wyposażenie czy też na modernizację dróg?

Rzeczywiście, realizacja tylu inwestycji wymaga dużych nakładów finansowych. Potrzebne pieniądze pozyskujemy

w dużej mierze z funduszy krajowych i europejskich. Wiele inwestycji realizujemy dzięki umiejętnemu połączeniu środków z różnych programów. Przykładem takiego zadania jest wspomniana już przeze mnie wcześniej sala gimnastyczna w Strzelcach Wielkich, której całkowity koszt to blisko 5 milionów złotych, a udział środków własnych gminy wyniósł zaledwie 800 tysięcy.

W bieżącym budżecie zrealizowaliśmy wiele inwestycji, a na kolejne zostały podpisane umowy. Na ten moment pozyskaliśmy już kolejne środki na działania, które zrealizujemy w przyszłym roku, takie jak inwestycje w infrastrukturę społeczną, drogową, sportową, kanalizacyjną i ochronę zabytków. Łącznie na te cele mamy zapewnione środki w wysokości ponad 20 milionów złotych. Większość inwestycji realizujemy ze środków zewnętrznych przy minimalnym wkładzie własnym. Co ważne, przy rekordowych inwestycjach, sytuacja finansowa gminy jest bardzo dobra.

Co w mijającym roku działo się w sferze kultury i sportu? Czy są jakieś działania, które zasługują na szczególne podkreślenie i czy mieszkańcy mogą spodziewać się jakichś nowości w nadchodzącym roku?

W mijającym roku dużo działo się w tym obszarze na terenie gminy. Były to zarówno imprezy cykliczne, jak i wydarzenia okolicznościowe między innymi „Strażmagedon” – bieg terenowy z przeszkodami, piknik lotniczy, rajd rowerowy, gala boksu, zawody sportowo-pożarnicze, koncerty, pikniki, seanse kinowe i wiele innych. Odbyło się wiele gminnych konkursów – historycznych, ekologicznych, tematycznych, w tym recytatorski poświęcony poecie pochodzącemu ze Szczurowej Józefowi Gałuszce. Organizowaliśmy spotkania integracyjne i wyjazdy edukacyjne dla młodzieży. Uczniowie wszystkich szkół podstawowych biorą obecnie udział w debatach oksfordzkich. Aktualnie tworzymy Młodzieżową Radę Gminy. Niebawem rozpocznie działalność Uniwersytet Trzeciego Wieku. Działamy zatem dla naszych mieszkańców we wszystkich grupach wiekowych.

Gminne Centrum Kultury, które przeszło w ostatnich latach prawdziwą metamorfozę, jest inicjatorem i koordynatorem wielu działań kulturalnych i sportowych. Poza licznymi imprezami, Centrum oferuje szereg zajęć dla dzieci i młodzieży – warsztaty taneczne, artystyczne, chór, gimnastykę, naukę gry na instrumentach i wiele innych. Codziennie dużo się dzieje w GCK. W tym roku zagospodarowaliśmy poddasze budynku, dzięki czemu wszystkie grupy mają wystarczająco dużo przestrzeni na rozwijanie swoich pasji i talentów.

Systematycznie kreujemy warunki do rozwoju kultury i różnych aktywności sportowych. Bieżący rok był pod tym względem rekordowy – przeprowadziliśmy modernizację budynku GCK i dostosowaliśmy go do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, od podstaw wybudowaliśmy

salę gimnastyczną w Strzelcach Wielkich, w Uściu Solnym kompleksowo zmodernizowaliśmy dwa boiska sportowe, w Woli Przemysłowej kontynuujemy budowę szatni dla sportowców przy nowo powstałym boisku, dzięki wsparciu gminy zmodernizowane zostało boisko w Szczurowej. Nie poprzestajemy na tym, bowiem na przyszłoroczne inwestycje sportowe pozyskaliśmy już kwotę 4 milionów złotych.

Jakie ma Pan plany na najbliższą przyszłość?

Podobnie, jak w ciągu kilku ostatnich lat – plany mam bardzo ambitne. Działania na najbliższą przyszłość zostały szczegółowo przedstawione w zaproponowanym przeze mnie projekcie budżetu na 2024 rok.

Obecny czas to okres podsumowania mijającego roku, ale i podsumowania kadencji. W ciągu najbliższych tygodni przedstawię mieszkańcom osiągnięcia ostatnich pięciu lat. Moje plany na przyszłość związane są również z nadchodzącymi wyborami samorządowymi. Podjąłem decyzję o ponownym ubieganiu się o urząd wójta gminy Szczurowa i od kilku miesięcy jestem w trakcie tworzenia programu wyborczego na kolejną kadencję.

Przed wyborami zamierzam ponownie odwiedzić mieszkańców całej gminy w domach, gdzie przedstawię szczegółowe plany, będące odpowiedzią na aktualne potrzeby naszej gminy.

Czy coś jeszcze chciałby Pan powiedzieć mieszkańcom u progu nowego roku? Czego życzyłby Pan mieszkańcom na 2024 rok?

Mija kolejny bardzo udany rok dla naszej gminy. Bardzo dziękuję mieszkańcom za udzielone wsparcie, za okazywaną wdzięczność, ale również za słowa konstruktywnej krytyki. Dziękuję wszystkim za udaną współpracę – parlamentarzystom z naszego okręgu, radnym gminnym, powiatowym i wojewódzkim, sołtysom, przedsiębiorcom, dyrektorom placówek oświatowych i nauczycielom, księżom, kierownikom i pracownikom jednostek podległych urzędowi gminy, strażakom, paniom z kół gospodyń, członkom klubów sportowych, instytucjom i organizacjom działającym na terenie gminy i moim współpracownikom. To właśnie dzięki udanej współpracy z osobami z różnych środowisk możemy dzisiaj z dumą dokonywać podsumowania kolejnego udanego roku naszego samorządu.

Na nadchodzący rok życzę nam wszystkim, abyśmy z optymizmem patrzyli w przyszłość, budowali dobre relacje, wspólnie dbali o otoczenie, w którym mieszkamy. Abyśmy w każdej sytuacji kierowali się szacunkiem i życzliwością wobec siebie nawzajem i częściej się uśmiechali.

Red.

NASZA GMINA Biuletyn Informacyjny
Gminy Szczurowa – kwartalnik

Wydawca: Gminne Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej, ul. Rynek 4, 32-820 Szczurowa, tel. 14 632 09 59; gazeta@gck-szczurowa.pl

Nakład: 2000 egzemplarzy

Redaktor naczelny: Mateusz Michalski

Zespół: Bogusława Daniel-Zieja, Patrycja Sipior, Gabriela Kudła, Sebastian Marcisz, Arkadiusz Wąs

Skład i druk: Wydawnictwo Ruthenus – Rafał Barski
ul. I. Łukasiewicza 49, 38-400 Krosno
e-mail: ruthenus@ruthenus.pl
tel. 13 436 51 00

Inwestycje w naszej gminie

Symboliczna łopata wbita! Rozpoczyna się budowa nowej remizy OSP Szczurowa

Uroczystością symbolicznego „wbicia łopaty” dnia 28 września br., rozpoczęto budowę nowej remizy dla OSP w Szczurowej. To historyczne wydarzenie jest rozpoczęciem zaplanowanej przez Gminę Szczurowa inwestycji, na którą drухowie czekali od dawna.

W ramach inwestycji powstanie budynek nowej remizy wraz z infrastrukturą towarzyszącą. W obiekcie zlokalizowane zostaną m.in. hala garażowa dla pojazdów ratowniczo-gaśniczych, dyżurka, szatnia (w tym szatnia na odzież własną i na odzież specjalistyczną), pomieszczenie sanitarne wraz z pralnią odzieży specjalnej, pomieszczenia socjalne. Wykonane zostaną wewnętrzne i zewnętrzne instalacje, które są niezbędne do funkcjonowania obiektu m.in. instalacje elektryczne, gazowe, centralnego ogrzewania, wodociąg, instalacja niskoprądowa, kanalizacja sanitarna. Obiekt zostanie dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W ramach zagospodarowania terenu wykonane zostaną niezbędne roboty zewnętrzne.

To wyjątkowe zadanie przyczyni się nie tylko do poprawy warunków pracy ochotników, ale także do zwiększenia skuteczności podejmowanych działań, co stanowi kluczowy element zapewniający bezpieczeństwo dla lokalnej społeczności.

Nowoczesny dron dla strażaków z OSP Górka

Gmina Szczurowa pozyskała środki finansowe z Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości, na zakup drona z wyposażeniem oraz kompleksowego systemu wspierania działań poszukiwawczo-ratowniczych dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Górce.

Otrzymane z Funduszu Sprawiedliwości wsparcie finansowe w wysokości 80 000 złotych pozwoliło doposażyć jednostkę w nowoczesny sprzęt, który będzie wykorzystywany w akcjach ratowniczo-poszukiwawczych odbywających się niejednokrotnie w niesprzyjających warunkach pogodowo-terenowych (nieдоступne tereny, obszary akwenów wodnych, tereny leśne itd.). Nowy sprzęt pozwoli usprawnić przebieg tych akcji, jak również umożliwi szybsze dotarcie z niezbędnym wsparciem do osób wymagających natychmiastowej pomocy.

Współfinansowano ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości

Nowy garaż w OSP Strzelce Wielkie

Od listopada Ochotnicza Straż Pożarna w Strzelcach Wielkich do swojej dyspozycji ma nowe pomieszczenie. To garaż stanowiący część bojowo-magazynową remizy.

W ramach inwestycji wykonane zostały m.in. montaż bramy garażowej segmentowej z furtką i automatem, rozbiorcza ścianka działowa, wykonanie nowych warstw podposadzkowych wraz z izolacją przeciwwilgociową i cieplną, malowanie sufitów i ścian, wykonanie instalacji elektrycznej oraz przystosowanie wjazdu do garażu.

Koszt zadania wyniósł 101 387,03 złotych, z czego 29 000,00 zł to dofinansowanie z Województwa Małopolskiego w ramach Programu Małopolskie OSP 2023.

Nowy garaż pomieści między innymi nowy lekki samochód ratowniczo-gaśniczy, który wkrótce trafi do jednostki!

2 miliony złotych na modernizację i rozbudowę stacji uzdatniania wody

Gmina Szczurowa pozyskała 2 miliony złotych na modernizację i rozbudowę stacji uzdatniania wody w miejscowości Szczurowa. Środki pochodzą z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (Edycja 6 PGR).

Inwestycja zakłada modernizację i rozbudowę układu technologicznego stacji uzdatniania wody. Zakres prac obejmuje wykonanie robót branży budowlanej, sanitarnej, elektrycznej i technologicznej.

Realizacja inwestycji doprowadzi do poprawy sytuacji mieszkańców miejscowości, ponieważ podjęte działania zapewnią zmodernizowaną infrastrukturę, której funkcjonowanie pozwoli na podniesienie świadczonych usług zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie gospodarki wodnej.

Droga w Górcie oddana do użytku

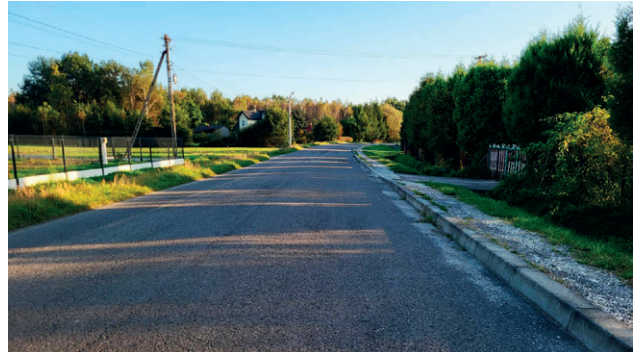

W październiku dokonano odbioru końcowego zadania pn: „Remont drogi gminnej nr 250801K w km 0+000,00 do 0+ 598,00 w miejscowości Górcza, Gmina Szczurowa”.

Zadanie zostało zrealizowane w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg z naboru nr 7. W ramach prac zostało wykonane: roboty przygotowawcze, remont przepustu w km 0+ 458,00, utwardzenie poboczy, położenie nawierzchni oraz oznakowanie na odcinku o długości 598 m.b. Wartość prac wyniosła 249 749,53 zł. Gmina Szczurowa na to zadanie pozyskała dofinansowanie w wysokości 124 874,00 zł.

W Niedzieliskach powstanie nowy chodnik

W październiku ogłoszona została lista wniosków, które otrzymały dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w ramach programu „Poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu dróg – 2023”. Zadanie, na które Gmina Szczurowa uzyskała fundusze to „Przebudowa drogi gminnej Szczurowa-Niedzieliska nr 251008K w km. od 3+734,00 do km. 4+204,00 w miejscowości Niedzieliska, Gmina Szczurowa”.

Kwota dofinansowania wynosi 694 035,00 złotych. W ramach realizacji inwestycji powstanie chodnik o długości 470 m.b. wzdłuż drogi gminnej w miejscowości Niedzieliska (od skrzyżowania w okolicy kościoła do Punktu Obsługi Rowerzystów).

Blisko 100 milionów złotych na budowę obwodnicy Rudy-Rysia

Województwo Małopolskie otrzymało 99 999 984,00 złotych dofinansowania w ramach VII edycji Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych na etap II budowy połączenia węzła A4 Brzesko z drogą wojewódzką nr 768 tzn. obwodnicę Rudy-Rysia.

O tej inwestycji mówiło się od ponad 20 lat. Ale niestety – tylko mówiło. Teraz, dzięki bardzo dobrej współpracy z Samorządem Województwa Małopolskiego, parlamentaryzstami, Zarządem Dróg Wojewódzkich, mieszkańcami Rudy-Rysia i Przyborowia, skończyły się rozmowy, a zaczęły działania. To dzieje się naprawdę – niebawem rozpoczniemy budowę kolejnej bardzo potrzebnej drogi, na którą większość mieszkańców straciła już nadzieję – podkreśla Zbigniew Moskal – Wójt Gminy Szczurowa.

Nowy odcinek drogi planowo ma mieć około 6,5 km długości. W ramach zadania planowana jest też m.in. budowa dróg dojazdowych oraz obiektów inżynierskich z funkcją przejść dla zwierząt tj. mosty, wiadukty, estakady czy przepusty. Powstaną też chodniki oraz oświetlenie drogi.

Nowa droga będzie drugim etapem budowy połączenia węzła autostrady A4 Brzesko z DW 768. Pierwszy etap o wartości ponad 37 mln zł został ukończony w 2015 roku.

Wyremontowano sześć dróg dojazdowych do pól

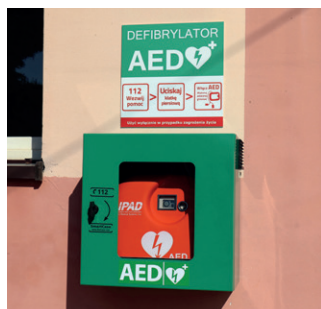

Dzięki dofinansowaniu z Województwa Małopolskiego oraz środkom własnym Gminy Szczurowa wyremontowano drogi dojazdowe do gruntów rolnych. W ramach inwestycji wykonano:

- remont drogi dojazdowej do pól: Wola Przemysłowa – Natków na działce nr 2500 o długości 400 m.b.,
- remont drogi dojazdowej do pól: Rajsko w kierunku Niedzielsk na działkach nr 321 i 544 o długości 300 m.b.,
- remont drogi dojazdowej do pól: Rząchowa w kierunku Górki na działce nr 39 o długości 300 m.b.,
- remont drogi dojazdowej do pól: Wrzepia od Szklanej na działkach nr 330 i 444 o długości 840 m.b.,
- remont drogi dojazdowej do pól: Szczurowa od Zagumnia północnego na działce nr 235 o długości 390 m.b.,
- remont drogi dojazdowej do pól: Uście Solne – Przycznia na działce nr 1384 o długości 400 m.b.

Wartość powyższych inwestycji na drogach gminnych to 697 135,12 zł., z czego 50% stanowiło dofinansowanie pozyskane w ramach Ochrony Gruntów Rolnych.

Kolejne defibrylatory AED na mapie Gminy Szczurowa!

W trosce o bezpieczeństwo i zdrowie społeczności lokalnej przy wejściach głównych na budynkach Zespołu Szkół w Szczurowej oraz Publicznej Szkoły Podstawowej w Zaborowie zostały zamontowane defibrylatory AED, czyli automatyczne defibrylatory zewnętrzne – zwiększające skuteczność niesienia pierwszej pomocy. Defibrylatory zakupiono w ramach grantu z projektu Dostępna Szkoła.

Urządzenia stosowane są do ratowania życia w sytuacji wystąpienia nagłego zatrzymania krążenia. Ich obsługa nie wymaga żadnych dodatkowych umiejętności i innych specjalistycznych szkoleń. Defibrylatory AED skutecznie prowadzą przygodnego ratownika, niezwiązanego z medycyną przez wszystkie etapy akcji ratowniczej.

Defibrylator w miejscach publicznych znacznie zwiększa poziom bezpieczeństwa. Nagłe zatrzymanie krążenia może

wystąpić wszędzie, z wielu powodów. Powinniśmy być więc zawsze przygotowani na konieczność udzielenia pierwszej pomocy, a z użyciem defibrylatora AED możemy to zrobić na najwyższym poziomie.

Figura Maryi Niepokalanie Poczętej w Rylowej po konserwacji

Dobiegła końca konserwacja kapliczki z figurą Maryi Niepokalanie Poczętej z 1898 r. w Rylowej w ramach programu Kapliczki Małopolski 2023 współfinansowanej ze środków Województwa Małopolskiego w wysokości 21 000,00 zł.

W ramach inwestycji wykonano prace, mające na celu powstrzymanie procesów destrukcji oraz przywrócenie obiektowi pełni walorów estetycznych. Prace przy kapliczce polegały na oczyszczeniu z warstw malarskich i przeprowadzeniu zabiegu odsolenia. Uzupełniono ubytki spoin masami mineralnymi. Dla zabezpieczenia przed wodą powierzchnie zostały zahydrofobizowane. Odnowiono inskrypcje, a elementy metalowe zadaszania i ogrodzenia zostały naprawione i oczyszczone, a następnie zabezpieczone antykorozyjnie.

Świetlica w Rudy-Rysiu już wyremontowana

Zakończył się remont świetlicy w miejscowości Rudy-Rysie. W ramach inwestycji wykonano przebudowę i remont: garażu, kotłowni, sanitariatów, zaplecza kuchennego, sali spotkań, oraz toalet. Wymieniono również stolarkę zewnętrzną i wewnętrzną, wykonano nowe instalacje: centralnego ogrzewania wraz z nowym źródłem ciepła (kocioł gazowy kondensacyjny), elektryczną, wod-kan i gazową. Budynek dostosowany został do potrzeb osób z niepełnościami. W zakresie robót zewnętrznych wykonano natomiast remont ogrodzenia i piłkochwytywów.

Koszt inwestycji wyniósł 472 854,93 złotych. Gmina na realizację zadania pozyskała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW
RZĄDOWEGO FUNDUSZU
INWESTYCJI LOKALNYCH

„Las zawitał do Zespołu Szkół w Szczurowej”

31 października 2023 r. Zespół Szkół w Szczurowej zakończył projekt „Las wszystkimi zmysłami w sensoryczno-doświadczalnej klasie z drewna – outdoor i adventure education w Gminie Szczurowa”, w ramach którego zaprojektowano i wykonano sensoryczno-doświadczalną klasę z drewna, a także zorganizowano m.in.:

- wycieczkę dla uczniów do Nadleśnictwa Dąbrowa Tarnowska,
- Powiatowy Konkurs Plastyczno-Fotograficzny „Mój sąsiad las”,
- piknik edukacyjny.

Uroczyste otwarcie plenerowej klasy odbyło się 31 października 2023 r. Wśród zaproszonych na uroczystość gości znaleźli się: prof. Włodzimierz Bernacki – Wiceminister Edukacji i Nauki, nadleśniczy Krzysztof Majka i leśniczy Adam Kwaśniak – przedstawiciele Lasów Państwowych, Zbigniew Moskal – Wójt Gminy Szczurowa.

Podczas spotkania odbyło się wręczenie nagród laureatom Powiatowego Konkursu Plastyczno-Fotograficznego „Mój sąsiad las”, a po zakończeniu gali – piknik edukacyjny.

Wydarzenie przyciągnęło wielu uczestników, którzy z zapałem oglądali m.in. powstawanie dań z użyciem ciekłego azotu. Uczniowie mogli również samodzielnie wykonać doświadczenia fizyczne i chemiczne, a na zajęciach z robotyki skonstruować działające roboty ze specjalnych zestawów Lego.

Piknik naukowy okazał się wspaniałą inicjatywą, która zapewniła dzieciom i młodzieży edukację z dala od tradycyj-

Lasów Państwowych

nych ławek szkolnych. Eksperymenty i interaktywne pokazy pobudziły ciekawość i kreatywność uczniów, a także zainteresowania naukowe. Powyższe przedsięwzięcia zostały sfinansowane ze środków Funduszu Leśnego, którego dysponentem jest Dyrektor Generalny Lasów Państwowych.

Wartość projektu to ponad 100 tysięcy złotych.

ZS w Szczurowej

Piłka nożna w gminie Szczurowa

W gminie Szczurowa funkcjonują cztery kluby, uczestniczące w rozgrywkach seniorskich, prowadzonych przez Małopolski Związek Piłki Nożnej. Zakończona niedawno runda jesienna sezonu 2023/2024 jest dobrą okazją, by napisać o nich kilka słów. Oczywiście należy pamiętać o tym, że zespoły te są drużynami amatorskimi. Zawodnicy, trenerzy oraz działacze klubów poświęcają swój czas, realizując swoje pasje i popularyzując w ten sposób futbol w naszej gminie. Piłka nożna nie jest dla nich źródłem utrzymania.

Zdecydowanie największym klubem w gminie jest **Rylovia Ryłowa**. Klub, oprócz pierwszej drużyny, występującej od lat z powodzeniem w klasie okręgowej (drużyna ma na swoim koncie również występy w IV lidze), posiada też

zespół rezerw, rywalizujący na poziomie B-Klasy. Prowadzi również sekcję młodzieżową. Pierwszy zespół Rylovii zakończył rundę jesienną w klasie okręgowej na drugiej pozycji, ze stratą dwóch punktów do prowadzącego Sokoła Maszkienice. Najlepszym strzelcem drużyny w tej rundzie został **Hubert Pukal** (9 bramek). Szczegółowe statystyki można znaleźć na facebookowym profilu klubu.

– *Uważam, że była to dobra runda w naszym wykonaniu. Mimo wszystko trzeba powiedzieć, że przez nieskuteczność i nieutrzymanie koncentracji w końcowych fragmentach spotkań, straciliśmy kilka punktów w tej rundzie. Nie ma jednego meczu, z którego byłbym zadowolony. Było kilka meczów, w których mieliśmy bardzo dobre momenty w naszej grze. Mam*

tutaj na myśli momenty, w których w pełni kontrolowaliśmy przebieg spotkań i stwarzaliśmy dużo sytuacji strzeleckich. Największym rozczarowaniem, jak również najgorszym spotkaniem w naszym wykonaniu był mecz inauguracyjny sezon z Naprzodem Sobolów. Spotkanie rozgrywane było w Rylowej, a wynik 0-1 to był dla nas najniższy wymiar kary. Nasz zespół najlepiej wygląda w szybkim ataku i dobrze prezentuje się przy szybkim powrocie do obrony. Uważam, że cały czas musimy pracować nad kontrolowaniem spotkań w dłuższym wymiarze czasowym, rozgrywaniem piłki w ataku pozycyjnym oraz szybkim, a także wykańczaniem akcji. Uważam, że stać ten zespół na wygranie ligi i do tego będziemy starali się zmierzać – powiedział trener Rylovii, **Piotr Stawarz**.

Drugi zespół Rylovii również zakończył piłkarską jesień na drugiej pozycji w swojej lidze. Traci on sześć punktów do liderującego w tabeli Orła Stróże. Najskuteczniejszym piłkarzem drugiej drużyny był **Jakub Mika** (6 bramek).

W Szczurowej działa B-Klasowy **Orlik Szczurowa**. Drużyna po rundzie jesiennej znajduje się na piątej pozycji w tabeli. Najlepszym strzelcem drużyny jest **Mateusz Woźniczka** (9 bramek).

Do rundy jesiennej przystępowaliśmy po stracie trzech podstawowych zawodników, którzy przenieśli się do Rylowej. To utrudniło walkę o czołowe pozycje i skończyliśmy rundę w środku stawki. W rundę jesienną planujemy wejść z nowymi zawodnikami, którzy już z nami trenują – powiedział sekretarz Orlika, **Daniel Kuraś**.

Wola Przemysłowa również ma swoją piłkarską drużynę, reaktywowaną kilka lat temu – **Wiślanie Wola Przemysłowa**. Klub powracający na piłkarską mapę naszego regionu, szybko wywalczył awans z B Klasy, obecnie występuje w A Klasie. Po rundzie jesiennej znajduje się na siódmej pozycji. Najlepszym strzelcem zespołu jest **Józef Stachowicz** (9 bramek).

– Zakończoną rundę można uznać za przeciętną w naszym wykonaniu. Po zajęciu wysokiego miejsca w poprzednim sezonie, oczekiwania zarówno zawodników jak i kibiców były dużo większe. Liczymy jednak, że runda wiosenna będzie dużo lepsza, a mecze rozgrywane w roli gospodarza na swoim stadionie pomogą w poprawieniu wyniku z poprzedniego sezonu. – powiedział prezes i trener Wiślan, **Józef Stachowicz**.

Niedzieliska również mają swój klub. Tamtejsza Korona, w zeszłym sezonie V-ligowiec, teraz odbudowuje się w B Klasie. Zespół Korony jak na razie zajmuje czwarte miejsce w tej lidze. Najlepszym strzelcem Korony jest **Rafał Augustyn**, który może pochwalić się zdobyciem aż 15 bramek.

– Po spadku z V ligi małopolskiej zarząd zdecydował o odbudowie klubu od B Klasy. Kadra zespołu składa się w zdecydowanej większości z zawodników po karencji. Przeważnie kilkuletniej, a w przypadku niektórych zawodników nawet kilkunastoletniej. Widać to było szczególnie

Wiślanie Wola Przemysłowa

Rylovii Rylowa

Korona Niedzieliska

Bizon Szczurowa

w środku rundy, kiedy to brakowało świeżości z początku sezonu, a zaczęły się urazy i problemy kondycyjne. Za to końcówka rundy wyglądała już bardzo dobrze pod względem piłkarskim jak i kondycyjnym. Nowy zespół wymaga przede wszystkim czasu i dlatego liczymy, że runda wiosenna będzie lepsza – powiedział sekretarz Korony, Adam Świątek.

W naszej gminie funkcjonuje również Międzyszkolny Klub Sportowy Olimpijczyk Szczurowa. W klubie szkolą się najmłodsze dzieci z terenu gminy, zdobywając tam swoje pierwsze umiejętności piłkarskie.

W artykule wykorzystano informacje ze stron: <http://www.90minut.pl/> <https://www.laczynaspilka.pl/> oraz facebookowych stron klubów.

Jakub Drewko

Wielki sukces strażaków z Górki i Dołęgi

Druhny i druhowie z naszej gminy wzięli udział w XI Powiatowych Zawodach Sportowo-Pożarniczych, które odbyły się 24 września w Borzęcinie.

Rywalizacja toczyła się w dwóch konkurencjach – sztafeta pożarnicza 7 × 50 m z przeszkodami i ćwiczenie bojowe. W zawodach wzięło udział 17 drużyn pożarniczych jednostek OSP z terenu powiatu brzeskiego – 11 zespołów męskich i 6 zespołów żeńskich.

Nasi strażacy zaprezentowali się fantastycznie. Dzięki profesjonalnym treningom i ogromnemu zaangażowaniu wszystkich uczestników, udział w zawodach powiatowych okazał się bezprecedensowym sukcesem. Zwyciężyły drużyny seniorskie kobiet i mężczyzn z Górki, natomiast drużyna seniorska mężczyzn z Dołęgi uplasowała się na rewelacyjnym II miejscu.

Drużyny wystąpiły w składzie:

Drużyna seniorska kobiet z Górki: Monika Caban, Ewa Doniec, Agnieszka Lechowicz, Anna Mikuś, Patrycja Radoch, Ewelina Skalska, Kinga Skrzyńska. Mechanik – Emanuel Mikuś.

Drużyna seniorska mężczyzn z Górki: Damian Bajor, Dariusz Caban, Damian Gurak, Emanuel Mikuś, Michał Moskal, Zbigniew Moskal, Sławomir Skalski, Arkadiusz Stypka.

Drużyna seniorska mężczyzn z Dołęgi: Janusz Czarnik, Szymon Czarnik, Jakub Mądrzyk, Tadeusz Stąsiek, Konrad Szafraniec, Mateusz Szafraniec, Mariusz Wesołowski, Grzegorz Zych, Mateusz Zygiel.

Naszych strażaków wspierał Wójt Zbigniew Moskal: – *Zawody sportowo-pożarnicze OSP są bardzo istotnym elementem funkcjonowania jednostek, mobilizują bowiem do szkolenia pożarniczego, a to przekłada się na skutecznie prowadzone akcje ratowniczo-gaśnicze. To również sprawdzian stanu wyszkolenia strażaków. Poza aspektem szkoleniowym, zawody są doskonałą formą integracji, zachęcają do współpracy i wymiany doświadczeń. Rywalizacja sportowa i pożarnicza są bardzo dobrze odbierane przez środowisko, są też doskonałą formą popularyzacji służby w OSP. Serdecznie gratuluję naszym drużynom tak wspianych wyników!*

UG Szczurowa

Krzyż Grunwaldzki w Zaborowie jak nowy

8 listopada 2023 roku, po kilkutygodniowej renowacji, został odsłonięty krzyż, zwany przez miejscową ludność „Krzyżem Grunwaldzkim”. Znajduje się on na skraju lasu, przy drodze powiatowej Zaborów-Jadowniki Mokre.

Krzyż powstał w roku 1910 dla upamiętnienia 500. rocznicy bitwy pod Grunwaldem. W okresie zaborów i okresie międzywojennym był miejscem patriotycznych manifestacji, gromadząc z okazji świąt państwowych (3-maja, a później Odzyskania Niepodległości, czyli 11 listopada) nawet kilkudziesięczne tłumy. Pomysłodawcą stworzenia takiego miejsca w Zaborowie był pierwszy kierownik tułej szkoły, powstaniec styczniowy z roku 1863, Józef

Prelich. Postać, która w historii Zaborowa i okolic zapisała się złotymi zgłoskami, o której nie wolno nam zapomnieć. Krzyż upamiętniał zwycięstwo połączonych wojsk polsko-litewskich pod dowództwem króla Władysława Jagiełły, patrona naszej szkoły, nad wojskami Zakonu Krzyżackiego.

W roku 1910, gdy Polski jeszcze nie było na mapach Europy i tkwiła w kajdanach niewoli, w sposób bardzo uroczysty obchodzono tę rocznicę. W Krakowie, z fundacji Ignacego Jana Paderewskiego, odsłonięto Pomnik Grunwaldzki, w Niepołomicach usypano kopiec, w Szczurowej postawiono obok kościoła parafialnego figurę królowej – obecnie świętej Jadwigi, żony Władysława Jagiełły, a w Zaborowie

usypano na tzw. „Kawcach” niewielki kopczyk i postawiono pamiątkowy krzyż. Mieszkańcy Zaborowa, przez całe dziesięciolecie opiekowali się tym miejscem.

Na 600. Rocznicę, w 2010 roku, teren wokół krzyża uporządkowali i odnowili panowie Władysław Wojnicki

i Ryszard Cierniak. Czas jednak poczynił dalsze zniszczenia i nasza pamiątka historyczna, a także religijna, wymagała pilnego remontu. Dzięki inicjatywie sołtysa wsi Zaborów, Franciszka Babło, dyrektora Szkoły Podstawowej w Zaborowie, Mieczysława Chabury i radnej Powiatu Brzeskiego, pani Edyty Cieśli, udało się przeprowadzić generalny remont krzyża, wymienić płotek wokół niego i odnowić pamiątkową tablicę.

W imieniu mieszkańców Zaborowa, składamy w tym miejscu serdeczne podziękowania panu Staroście Brzeskiemu, Andrzejowi Potępie oraz panu sekretarzowi starostwa powiatowego, kierownikowi WAB i RP, Krzysztofowi Klimkowi, za podjętą inicjatywę remontu tego zabytku. Opiekę nad tym historycznym miejscem sprawować będą uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Władysława Jagiełły w Zaborowie.

Mieczysław Chabura

Gala rozdania Stypendiów Wójta Gminy Szczurowa

Świetnie się uczą i mają szeroki wachlarz zainteresowań. Mogą pochwalić się nie tylko znakomitą średnią ocen, ale również wynikami osiąganymi w konkursach i olimpiadach przedmiotowych. Mowa o uczniach, którzy z rąk Wójta Gminy Szczurowa Zbigniewa Moskala odebrali dyplomy stypen-

dysty, a na ich konto trafi finansowe wsparcie, które przyda się na rozwijanie zainteresowań czy pogłębianie wiedzy.

Uroczysta Gala rozdania Stypendiów Wójta Gminy Szczurowa odbyła się w Gminnym Centrum Kultury w Szczurowej. Podczas rozpoczęcia uroczystości Wójt

Gminy podziękował stypendystom za zaangażowanie, a ich rodzicom i nauczycielom – za codzienne wsparcie. Dodał również, że sukcesy młodych mieszkańców są dla gminy powodem do dumy. – *To już piąty raz, kiedy wręczam stypendia najzdolniejszym uczniom gminy Szczurowa. Dzieci i młodzież zajmują szczególne miejsce w działaniach obecnego samorządu i są naszą największą inwestycją. Docenianie ich ciężkiej pracy, wspieranie pasji i talentów ma olbrzymie znaczenie zarówno dla samych stypendystów i ich rodziców, jak również dla rozwoju naszej gminy* – podkreślał Zbigniew Moskal.

Następnie przyszedł czas na najprzyjemniejszą część gali, czyli wręczenie najzdolniejszym uczniom stypendiów, a ich rodzicom – listów gratulacyjnych. Poza Wójtem Gminy Szczurowa w nagradzaniu tegorocznych stypendystów uczestniczyli Radni Rady Gminy Szczurowa.

Gałą zakończyło wspólne zdjęcie oraz poczęstunek. Wszystkim Stypendyście jeszcze raz serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów na kolejnych etapach ich edukacyjnej drogi.

UG Szczurowa

Złote Gody w Gminie Szczurowa

25 małżeństw z Gminy Szczurowa obchodziło jubileusz 50-lecia wspólnego życia. Świętujący Złote Gody spotkali się 18 listopada w nowo wyremontowanej Sali Tańca na wyjątkowym wydarzeniu. Uroczystej inauguracji obchodów Jubileuszu dokonał Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Robert Śpiewak. Następnie Wójt Gminy Szczurowa Zbigniew Moskal przekazał zebranim Jubilatów serdeczne życzenia wraz z wyrazami uznania i szacunku, podziękowania za godne i długie pożycie małżeńskie oraz za piękny przykład dla młodego pokolenia. – *Stanowicie Państwo wzór dbałości o takie wartości, jak miłość, rodzina, nierozzerwalność małżeństwa. Swoim życiem udowadniamie, że warto zawrzeć związek małżeński i być razem pomimo wszelkich trudności i pułapek dzisiejszego świata. Dajecie piękny przykład tego, że codzienność jest lepsza i łatwiejsza, gdy u boku jest ktoś, na kogo można liczyć zarówno w dobrych, jak i złych chwilach* – zaznaczył Zbigniew Moskal.

Po okolicznościowych przemówieniach odbyła się uroczysta dekoracja dostojnych Jubilatów honorowym medalem „Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie”, przyznanym im przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę w dowód uznania państwa polskiego dla trwałości związku małżeńskiego i rodziny.

W tej wyjątkowej uroczystości szanownym Jubilatów towarzyszyli: Dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie – Lucyna Gajda, Wójt Gminy Szczurowa – Zbigniew Moskal, Zastępca Wójta – Halina Święch, Skarbnik Gminy – Urszula Sobol, Przewodniczący Rady Gminy Szczurowa – Łukasz Kozak, Wiceprzewodniczący Rady Gminy Szczurowa – Tomasz Dobosz oraz Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego – Robert Śpiewak.

Podniosła chwilę uczczono, wznosząc toast symboliczną lampką szampana oraz przepyszny tortem. Uroczystość Jubileuszu uświetnił występ: młodych artystów z zespołu „Najmniejsza Scena Świata”.

UG Szczurowa

Bądź EKO z CENOMĄ!

Nadwiślańska Grupa Działania „E.O.CENOMA” w ramach aktywizacji wspiera działania ekologiczne na terenie Gminy Szczurowa m.in. finansuje nagrody i gadżety w konkursach dotyczących ochrony środowiska, a także organizuje wydarzenia w ramach projektów grantowych o tematyce ekologicznej. Ponadto Stowarzyszenie zachęca do aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez stworzoną aplikację dla rowerzystów.

W ramach działań ekologicznych Lokalna Grupa Działania może poszczycić się faktem, iż udało się pozyskać z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie kwotę **56 702,39 zł** co stanowi 90% dofinansowania na realizację zadania pt. „EKO-CENOMA – akcja edukacyjno-informacyjna dla dzieci szkół podstawowych”. Stowarzyszenie otrzymało środki na organizację spotkania w gminach: Szczurowa, Drwinia, Rzezawa oraz Koszyce, mających na celu zwiększenie świadomości uczniów w zakresie ochrony środowiska oraz czystego powietrza. W dniu 24.10.2023 r. w Publicznej Szkole Podstawowej w Zaborowie uczniowie tutejszej szkoły oraz uczniowie z Woli Przemyskiej korzystali z takich atrakcji jak m.in. gra planszowa XXL dotycząca ochrony przyrody, jazda na rowerze wytwarzającym prąd, rzut do celu, koło fortuny z zagadkami ekologicznymi oraz wiele, wiele innych. Spotkanie poprzez zabawę pozwoliło na zagłębienie się w ważnym temacie jakim jest nasza ziemia oraz zachęciło uczestników do dbania o nasze środowisko. Ponadto w ramach zadania Dyrektor Biura Pani Justyna Boroń wraz z Koordynatorem projektu Panią Pauliną Lis-Łobodą, przekazały na ręce Dyrektora Szkoły Pana Mieczysława Chabury symboliczne drzewko. Mamy nadzieję, że w nowym okresie programowania będziemy mogli jeszcze bardziej przyczynić się do rozwijania świadomości ekologicznej u mieszkańców, poprzez różnego rodzaju wydarzenia, konkursy oraz projekty.

Biuro LGD
Zuzanna Ducinowska-Zawada

Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie. Artykuł współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

„... bo wolność krzyżami się mierzy..”

– 105. rocznica odzyskania niepodległości w gminie Szczurowa

Narodowe Święto Niepodległości to najważniejsze święto państwowe w ciągu roku. Jest obchodzone dla upamiętnienia przekazania przez Radę Regencyjną naczelnego dowództwa wojsk polskich Józefowi Piłsudskiemu, 11 listopada 1918 r.

Z okazji 105. rocznicy odrodzenia Polski po latach cierpienia, walk i niewoli, Gminne Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej wraz z Wójtem Gminy Szczurowa – Zbigniewem Moskałem, przygotowało cykl wydarzeń, mających na celu uroczyste świętowanie naszej wolności. Po odprawionej mszy świętej w kościele parafialnym św. Bartłomieja Apostoła w Szczurowej w intencji wolnej ojczyzny, przedstawiciele władz gminnych, Rady Gminy, Rady Powiatu, Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Szkół w Szczurowej, Policji i Gminnego Centrum Kultury, uroczystie złożyli kwiaty pod pomnikiem ofiar I i II wojny światowej, oddając hołd poległym. Dalsze uroczystości miały miejsce na sali widowiskowej Gminnego Centrum

Kultury. Tam w pierwszej kolejności odbył się koncert Orkiestry Dętej OSP Szczurowa, działającej przy GCK, która rozpoczęła swój występ od wspólnego odśpiewania hymnu narodowego. Następnie Wójt Gminy Szczurowa Zbigniew Moskał wygłosił przemówienie, w którym podkreślił znaczenie wolności i niepodległości oraz współczesnego patriotyzmu. – *Czy mamy pewność, że nikt nie odbierze nam naszej niepodległości? Ilu z nas byłoby w stanie zostawić wszystko i stanąć do walki w obronie ojczyzny? Czy umiemy bronić naszej niepodległości również przed szkodliwym wpływem innych państw? Bo współczesny patriotyzm to również obrona ojczyzny przed próbami zakłamywania historii. To dumą z polskich żołnierzy i funkcjonariuszy, dumą z ich ofiarności i oddania sprawom naszego bezpieczeństwa. Troska o kraj, dumą z bycia Polakiem, pamięć o polskich bohaterach – to właśnie dzisiaj możemy i powinniśmy zrobić dla naszej Ojczyzny.*

Kolejna część artystyczna – wieczór poezji patriotycznej, przypominała historycznie i politycznie istotne daty naszych dziejów. Szczególnie jednak miejsce zajęła w niej poezja niepodległościowa, sławiąca zarówno fakt odzyskania niepodległości przez Polskę, jak i osobę marszałka Józefa Piłsudskiego. Podczas uroczystości na sali panowała atmosfera nieco sentymentalna, ale przede wszystkim patriotyczna. Recytowane wiersze przez członków klubu Senior +, oraz pieśni w wykonaniu zespołu „Dzieci z dworu”, przypominały długą drogę do wolności, ukazywały ducha narodu polskiego, który przez 123 lata niewoli nigdy nie pogodził się z utratą niepodległości i podejmował trud walki o wolną ojczyznę. Słowa pieśni legionowych w wykonaniu Pani Zuzanny Kuliszewskiej przy akompaniamencie Pana Jakuba Toty oraz wspaiały wokół Kasi Czarnej, przeniosły widzów w atmosferę tamtych dni ukazując poświęcenie żołnierzy, walkę narodowowyzwoleńczą, hart ducha narodu

polskiego. Zuzia oraz Bartek, którzy poprowadzili tę piękną patriotyczną uroczystość, podkreślili fakt, że walka o wolność nie skończyła się wraz z odzyskaniem niepodległości. Już dwa lata później odradzające się wojsko polskie powstrzymało nawałnicę bolszewicką, a kolejne lata pokazały, że o wolność i niezależność Polacy musieli walczyć jeszcze nie jeden raz. Wybuch II wojny światowej, Powstanie Warszawskie, działalność Armii Krajowej potwierdzają te, jakże trudne i bolesne doświadczenia narodu polskiego.

Piękna dekoracja ukazująca biało-czerwone barwy narodowe i brzozone żołnierskie krzyże dopełniła podniosłego charakteru wydarzenia i pozostawiła trwałe ślady w umysłach i sercach widzów. To była z pewnością szczególna i ważna lekcja historii oraz patriotyzmu. Podczas uroczystości związanej z obchodami święta niepodległości, z inicjatywy P. Wójta – Zbigniewa Moskala, odbył się również kiermasz ciast i ozdób jesienno-zimowych, z których dochód został przeznaczony na leczenie i rehabilitację Mariusza – mieszkańca Niedzielisk. W akcję charytatywną włączyły się nie tylko Panie z Kół Gospodyń Wiejskich działających na terenie Gminy Szczurowa, ale również Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji oraz P. Grzegorz Bystryk, który przekazał na kiermasz obrazy w drewnie.

Dzięki tak dużej różnorodności artystów, bogatemu programowi i połączeniu akcji pomocy dla innych, mogliśmy w pełni przeżywać i świętować naszą wolność, suwerenność i niezależność Polski.

GCKCziS w Szczurowej

Trzecia odsłona „Wieczoru Patriotycznego” za nami

21 listopada 2023 r., po raz kolejny wybrzmiały pieśni patriotyczne w dziewiętnastowiecznym Dworze Kępińskich. Na tegoroczne spotkanie Gminne Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu wraz z Gminną Biblioteką Publiczną w Szczurowej zaprosiły Kluby Seniora z terenu Gminy Szczurowa: ze Szczurowej, Strzelec Wielkich i Rudy-Rysia oraz chór „Dzieci z Dworu”, prowadzony przez Panią Zuzannę Kuliszewską, a swoją obecnością uroczystość uświetniła Pani Halina Święch – Zastępca Wójta Gminy Szczurowa.

Spotkanie było poświęcone 105. rocznicy odzyskania Niepodległości przez Polskę, podczas którego rozbrzmiewał

śpiew pieśni patriotycznych i legionowych o tematyce niepodległościowej. Opracowanie muzyczne przygotował Pan Zygmunt Przepiórka. Na zakończenie zaproszono wszystkich gości do zwiedzenia pięknej biblioteki i pozostałych pomieszczeń dworskich połączonych z krótką lekcją historii Dworu Kępińskich, który licząc ponad 150 lat, pamięta czasy odzyskania Niepodległości przez Polskę. Po wspólnym odśpiewaniu pieśni patriotycznych, odbyły się rozmowy przy ciastku i filiżance kawy.

GCKCziS w Szczurowej

Uroczystości patriotyczne w Uściu Solnym

– 105. rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę

19 listopada 2023 roku KGW „Uścianeczki” zorganizowały w Budynku Grodzkim w Uściu Solnym uroczystość upamiętniającą 105. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

W obecności zaproszonych gości, wśród których byli między innymi Pan Wójt Zbigniew Moskał, ks. proboszcz Albert Urbaś, a także dyrektor szkoły podstawowej w Uściu Solnym Michał Winczura, odśpiewano Mazurka Dąbrowskiego.

Następnie Pan Mateusz Michalski, nauczyciel historii, przybliżył najważniejsze fakty o żołnierzach z I wojny światowej. Po krótkiej prelekcji historycznej Panie z zarządu KGW „Uścianeczki” wręczyły nagrody dzieciom, które brały udział w konkursie pt. „105. rocznica odzyskania niepodległości przez Polskę widziana moimi oczami”. Wszyscy uczestnicy konkursu, którzy wykonali prace plastyczne zostali nagrodzeni. Zwieńczeniem uroczystości było wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych przy akompaniamencie Kacpra Wymazały oraz recytacja wierszy naszej lokalnej poetki Justyny M Mączki. Wszyscy gości mogli częstować się wypiekami przygotowanymi przez KGW „Uścianeczki”.

Dużą zasługą w tym przedsięwzięciu była pomoc finansowana Pana Wójty Zbigniewa Moskala, a także wsparcie organizacyjne udzielone przez dyrektor GCKCziS Panią Bogusławę Daniel-Ziębę.

*Eugenia Mączka
Przewodnicząca KGW „Uścianeczki”*

Zofia Solak

Idą święta

Zima
Zbliżają się już święta
Pełen zadumy najpiękniejszy
Czas
Biel za oknem tworzy
Doskonale piękno
Uczucie rozbawienia
Czar pięknego dnia
Pierzaste białe chmurki
Jak deszczowy pył
Łagodny i senny podmuch
Powolnego wiatru
Uczucie przemijania
Snującej się rannej szadzi i mgły
Przybliży magię Świąt
Całemu światu.

Zofia Solak

Pusty talerz

Zapadający zmierzch daje
Magiczną moc
Na niebie samotne Iśnią
Gwiazdy
Bardzo spokojna zagadkowa
Noc
Obwieszcza nam wszystkim
Co piękne i ważne.
Wigilia, opłatek – jedyny
Dzień w roku
Potrawy jak dawniej u mamy
Uczucia emocje
Zasłyszanych kroków

Autor zdjęcia: Arkadiusz Wąs

Pusty talerz – kto przyjdzie?
Na kogo czekamy?
Mija napięcie, przemijają chwile
Trzymając opłatek składamy
Życzenia
Piękny czas kolęd
Pusty talerz stoi
Nikt go nie zmienia.

Dialog młodzieżowy

Krakowskie
Stowarzyszenie
Mówców

LOKALNE
LIGI

DEBAT
SZCZUROWA

Od października br. na terenie gminy Szczurowa realizowany jest projekt „PorozmawiajMy. Szczurowska Liga Debatancka”. Do projektu zgłoszono 3 szkoły z terenu naszej gminy: PSP im. Tadeusza Kościuszki w Strzelcach Wielkich, Zespół Szkół w Szczurowej oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Uściu Solnym. Uczniowie tych placówek, którzy przystąpili do projektu, biorą udział w szkoleniach z zakresu zasad i formuły debat oksfordzkich, wystąpieni publicznych, sztuki argumentacji oraz radzenia sobie ze stresem. Młodzież przygotowuje się do udziału w debatach podczas cyklicznych, cotygodniowych spotkań roboczych. Zgodnie z założeniami projektu, w każdej szkole uczestniczącej w przedsięwzięciu, zostaną przeprowadzone 3 debaty rozgrywkowe. Finałowa debata, odbędzie się w Pałacu Kępińskich w Szczurowej na początku przyszłego roku.

Na tym jednak nie koniec dialogu młodzieżowego w gminie Szczurowa. W projekcie „PorozmawiajMY. Szczurowska Liga Debatancka”, niestety nie mogli wziąć udziału wszystkie szkoły z terenu gminy. Jednak dzięki bardzo owocnej współpracy Wójta Gminy Szczurowa – Zbigniewa Moskała, z władzami sąsiadujących gmin, Gminne Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu w Szczurowej, przystąpiło do realizacji kolejnego projektu: „Dialog Młodzieżowy w Małej Ojczyźnie”. W tym zadaniu biorą udział pozostałe placówki z terenu gminy Szczurowa, tj. PSP w Niedzieliskach, PSP im. mjr. H. Sucharskiego w Woli Przemysłowej oraz PSP im. Władysława Jagiełły w Zaborowie. Dodatkowo do projektu przystąpiła Szkoła Podstawowa w Wietrzychowicach.

„Dialog Młodzieżowy w Małej Ojczyźnie” prowadzony jest na terenie naszej gminy już od początku grudnia, kiedy to odbyły się pierwsze warsztaty poprzedzające szkolenia dla młodzieży z zakresu autoprezentacji i debat oksfordzkich. W kolejnym etapie, zostanie przeprowadzona debata pomiędzy uczestniczącymi szkołami, a w marcu, najlepsze szkoły wezmą udział w uroczystej Debatie Finałowej.

GCKCziS Szczurowa

„Mała książka – wielki człowiek” w naszych bibliotekach

We wszystkich Bibliotekach na terenie naszej Gminy ruszyła kampania „Mała książka – wielki człowiek” realizowana przez Instytut Książki. Dzieci z roczników 2017–2020 otrzymują bezpłatne książki oraz karty czytelnika. Zachęcamy do odwiedzin w Bibliotekach.

GCKCziS w Szczurowej

Nadzieja umiera ostatnia – akademia z okazji Święta Niepodległości

11 listopada to data o szczególnym znaczeniu dla Polski i Polaków. To data upamiętniająca dzień odzyskania przez naszą Ojczyznę Niepodległości. Obowiązkiem młodego pokolenia Polaków jest pielęgnowanie pamięci o naszych przodkach, którym zawdzięczamy wolność. Narodowe Święto Niepodległości jest symbolem miłości do ojczyzny, walki o wolność, wiary i zwycięstwa.

Tradycją naszej szkoły jest organizowanie akademii z okazji ważnych świąt, dlatego wzniosłe i z powagą uczniowie uczcili Święto Niepodległości. Chcąc wyrazić szacunek do symboli narodowych oraz radość i dumę z tego, że żyjemy w wolnej Ojczyźnie, wszyscy uczniowie naszej szkoły wraz z nauczycielami, rodzicami, zaproszonymi gośćmi, mieszkańcami wsi, 9 listopada wzięli udział w tej patriotycznej uroczystości.

Całość obchodów swoją obecnością uświetnili również przedstawiciele władz samorządowych i lokalnych organizacji: Pan Zbigniew Moskal – Wójt Gminy Szczurowa, Pan Kazimierz Wróbel – Sołtys wsi Niedzieliska, ks. Jan Radzik, Rada Rodziców z przewodniczącą – Panią Edytą Chojnecką, Panią Beatą Mazur, Panią Magdaleną Sobol, Panią Magdaleną Wojnicką oraz Panią Iwoną Zdunek. Zaszczyciły nas również swoją obecnością Panie z Koła Gospodyń Wiejskich – Pani Danuta Liphardt, przewodnicząca koła oraz Pani Krystyna Król i Pani Krystyna Budyn.

Akademii owianą nutą patriotyzmu uświetnił występ uczniów klasy V, którzy w pięknej części artystycznej przypomnieli trudną i okupioną wieloma ofiarami drogę Polaków do Wolności. Na tle polskich symboli narodowych stanowiących scenografię uroczystości, prezentacji multimedialnej w pięknych tekstach, pieśniach patriotycznych przedstawili tragedię rozbiorów, nadzieję powstań narodowych oraz nastroje i emocje tamtej epoki. Uczniowie w swoich recytacjach i pieśniach przeplatali świat dzisiejszy ze światem tych, którzy walczyli o naszą Polskę. Patriotyczna atmosfera tego dnia została podkreślona przez zatańczenie przez uczniów niezwykle wzruszających i podniosłych tańców z flagami, w strojach w barwach narodowych.

Wszyscy w ciszy i skupieniu wsłuchiwali się w płynące słowa, wzruszające teksty poezji i pieśni dotknęły serc starszego pokolenia. Treści historyczne urozmaicone wierszami polskich poetów, pieśniami legionowymi i patriotycznymi w wykonaniu uczniów budziły wielkie emocje, dały widzom

wiele wzruszeń. Dzień ten przypominał nam, że wolność raz zdobyta i niepodległość raz osiągnięta nie jest czymś trwałym, tylko najwyższą daną dla narodu wartością, którą należy pielęgnować. Uroczystość patriotyczna przybliżyła naszym wychowankom tak ważne wartości, jak: miłość i obowiązki wobec Ojczyzny oraz szacunek do symboli narodowych.

Montaż słowno-muzyczny w wykonaniu uczniów klasy V, przepiękne, symboliczne w swej wymowie dekoracje, rekwizyty, pieśni patriotyczne udowodniły, że w XXI wieku patriotyzm nie jest tylko pustym słowem, ale zawiera przede wszystkim głębokie treści. Musimy tylko umieć je dostrzec i wydobyć. Patriotą jest się nie tylko podczas wielkich zagrożeń, ale trzeba być nim także, na co dzień. Także wtedy, gdy pamięta się o ważnych wydarzeniach, rocznicach, gdy szanuje się symbole narodowe, flagę, hymn.

Uroczystość środowiskowa z okazji Święta Niepodległości była wspaniałą okazją do spotkania dzieci, rodziców, dziadków, licznie przybyłych mieszkańców Niedzielisk i wspólnego śpiewu znanych i lubianych pieśni patriotycznych, dlatego wszyscy wspólnie wzięliśmy udział w tej pięknej lekcji patriotyzmu zgodnie z mottem uroczystości *Nadzieja umiera ostatnia*.

11 Listopada to dla jednych hołd składany w imię pamięci o walczących Rodakach, dla innych to dzień wywieszania biało-czerwonej flagi. Jedno jest pewne – Święto Niepodległości to dzień szczególny. Dla uczniów naszej szkoły to przede wszystkim lekcja patriotyzmu.

PSP Niedzieliska

Niezwykła uroczystość w Strzelcach Wielkich

„Sięgaj gwiazd, są bliżej niż myślisz” – takie hasło przyświecało oddaniu do użytku po gruntownej modernizacji budynku Publicznej Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Strzelcach Wielkich i nowo wybudowanej sali gimnastycznej. Na uroczystość, która odbyła się 6 października 2023 r., przybyli: Józefa Szczurek-Żelazko – Poseł na Sejm RP, Urszula Rusecka – Poseł na Sejm RP, Anna Pieczarka – Poseł na Sejm RP, Piotr Sak – Poseł na Sejm RP, Józef Gawron – Wicemarszałek Województwa Małopolskiego, Maciej Podobiński – Wicestarosta Brzeski, Barbara Piwowarczyk – Wizytator Kuratorium Oświaty w Krakowie, Wójt Gminy Szczurowa – Zbigniew Moskał, Wiesław Grela, przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej, przedstawiciele firm wykonawczych, Radni Rady Gminy Szczurowa, sołtysi, dyrektorzy jednostek organizacyjnych Gminy Szczurowa, pracownicy Urzędu Gminy, nauczyciele, rodzice, przedszkolaki, mieszkańcy Strzelców Wielkich. Po uroczystym powitaniu gości przez Panią Dyrektora nastąpiło symboliczne przecięcie wstęgi. Aktu poświęcenia nowego obiektu dokonał ksiądz Kazimierz Piekarski. Następnie udano się do nowej sali sportowej, gdzie uczniowie zaprezentowali niesamowite widowisko. Był staropolski polonez, *Teleexpress* wzbogacony prezentacją ciekawostek z kroniki szkoły oraz flashmob. Nie zabrakło elementów humorystycznych i scenki kabaretowej. Uczniowie klas I–VII zaprezentowali: pokazy taneczne, układy z pompkami, taniec ze wstążkami i występy muzyczne. Po części artystycznej głos zabrali zaproszeni goście. Dyrektorka PSP w Strzelcach Wielkich Pani Dorota Jaszczowska wyraziła

ogromną wdzięczność wszystkim, którzy byli zaangażowani w rozbudowę i modernizację szkoły. Kompleksowy remont placówki zamknął się kwotą ok. 7 milionów złotych. Objął budowę pełnowymiarowej sali sportowej z zapleczem, gruntowną przebudowę m.in.: biblioteki, stołówki i kuchni, świetlicy, szatni oraz klatki schodowej. Zakupiono wyposażenie sal lekcyjnych i gabinetów specjalistów. Szczególne słowa wdzięczności Pani Dyrektorka skierowała pod adresem Wójty Gminy Szczurowa – Pana Zbigniewa Moskala za zaangażowanie w realizację inwestycji, która była marzeniem wielu pokoleń uczniów, rodziców i mieszkańców Strzelców Wielkich. Nowa sala gimnastyczna będzie miejscem integrującym środowisko szkolne i lokalne. Przyczyni się do zwiększenia aktywności fizycznej i promocji prozdrowotnych wartości sportu. Nadal będziemy sięgać gwiazd!

PSP Strzelce Wielkie

Nowi Uczniowie w Gminie Szczurowa!

W życiu każdego pierwszoklasisty to bardzo ważne wydarzenie. Pasowanie na ucznia poprzez dotknięcie wielkim ołówkiem wspomina się przecież przez całe życie! W październiku do grona pełnoprawnych uczniów szkół z terenu Gminy Szczurowa dołączyli nowi pierwszoklasiści. W wyjątkowym dla nich dniu towarzyszyli im oprócz rodziców i społeczności szkolnej Zbigniew Moskal – Wójt Gminy Szczurowa, Halina Świąch – Zastępca Wójta Gminy Szczurowa oraz Radni Rady Gminy Szczurowa.

Uczniowie każdej ze szkół podczas uroczystości prezentowali bogaty program artystyczny, w którym śpiewając odpowiadali na pytania dotyczące Ojczyzny, szkolnej nauki oraz zasad zachowania w szkole. Po części artystycznej, w niezwykle podniosłej atmosferze, pierwszoklasiści składali ślubowanie, które wzbudziło wiele emocji u zebranych rodziców, gości i społeczności szkolnej. Dużym ołówkiem aktu pasowania dokonali dyrektorzy szkół: Iwona Kalisz-Drewko, Katarzyna Mach, Joanna Ozorka-Krawczyk, Dorota Jaszczowska, Mieczysław Chabura oraz Michał Winczura. W ten sposób pierwszaki zostały oficjalnie włączone do społeczności uczniowskiej. Wójt Zbigniew Moskal oraz Zastępca Wójta Halina Świąch po uroczystym ślubowaniu oraz dokonaniu aktu pasowania, składali świeżo upieczonym uczniom najlepsze życzenia na nowej szkolnej drodze. Podarowali również każdemu pierwszoklasiście drobny upominek.

UG Szczurowa

PASOWANIE PIERWSZOKLASISTÓW

W szkole podstawowej w Uściu Solnym

W szkole podstawowej w Niedzieliskach

W szkole podstawowej w Woli Przemyskiej

W szkole podstawowej w Szczurowej

W szkole podstawowej w Zaborowie

W szkole podstawowej w Strzelcach Wielkich

POKOLENIE MA MOC

– MIĘDZYPOKOLENIOWY RAJD PO NASZEJ GMINIE

28 września tuż przed godziną 9:00 seniorzy oraz młodzież ze Szkół Podstawowych wraz z opiekunami zgromadzili się w parku Kępińskich, gdzie nastąpiło oficjalne otwarcie rajdu. Na trasie Rajdu zostały zaplanowane miejsca postojowe, w których uczestnicy poznali historię ważnych miejsc w naszej gminie.

Pani Teresa Klamka kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej w Szczurowej opowiedziała o historii Dworu Kępińskich i jego pierwszych właścicielach. Po krótkiej prelekcji, organizatorzy przekazali informacje dotyczące bezpieczeństwa tak aby wszyscy wyruszyli bezpiecznie w drogę.

Pierwszym przystankiem był Dwór w Dołędze. Podczas zwiedzania szlacheckiego dworu uczestnicy poznali wiele ciekawostek historycznych związanych z takimi wydarzeniami jak: rzeź galicyjska z 1846, powstanie styczniowe z 1863 i II wojną światową. Z Dołęgi wszyscy wyruszyli w krótką drogę, bo kolejny postój był przy Szkole Podstawowej w Zaborowie, gdzie Dyrektor Szkoły Pan Mieczysław Chabura przedstawił ciekawostki historyczne dotyczące Zaborowa.

Następnie Wiślaną trasą rowerową, podziwiając piękne widoki, dojechaliśmy do rynku w Uściu Solnym. Ciekawą historię dawnego miasta przedstawiła nauczycielka historii Pani Karolina Góra. Po krótkim postoju oraz regeneracji sił wszyscy wyruszyli w ostatni odcinek trasy – Strzelec Wielkich.

Po tylu przejechanych kilometrach droga do Kościoła pw. św. Sebastiana nie była wyzwaniem. Zabytkowy kościół uczestnicy rajdu mogli zwiedzić dzięki uprzejmości proboszcza ks. Stanisława Tabisia.

Ostatnim punktem na trasie był park w Strzelcach Wielkich – bo właśnie tam na zakończenie rajdu odbyło się ognisko integracyjne. Wszyscy we wspólnych humorach rozmawiali, wymieniali się doświadczeniami i spostrzeżeniami dotyczącymi potrzeby organizacji takich wydarzeń. A wszystko to działo się przy wymarzonej pogodzie.

Na zakończenie wszyscy uczestnicy rajdu otrzymali pamiątkowe medale ufundowane przez Wójta Gminy Szczurowa pana Zbigniewa Moskała, za co serdecznie dziękujemy. Dziękujemy Seniorom za wspaniałą postawę oraz aktywny udział w naszym przedsięwzięciu, a Zakładowi Przetwórstwa Mięsnego Chabura dziękujemy za ufundowanie przepysznych kiełbasek.

Już dziś wiemy, że było to wspaniałe wydarzenie i wszyscy wspólnie stwierdziliśmy, że nie ostatnie, bo przecież POKOLENIE MA MOC.

Wspólna wycieczka to efekt projektu przygotowanego przez młodzież Zespołu Szkół w Szczurowej, w ramach konkursu „JUNIOR DEMOKRACJI” zorganizowanego przez Fundację Małopolską Izbę Samorządową we współpracy z Ambasadą Amerykańską.

Nasz pomysł i jego efekty mieliśmy okazję zaprezentować 30 września 2023 r. w Krakowie, gdzie odbyła się Gala Konkursu Junior Demokracji.

Ostatecznie w konkursie na inicjatywę społeczną zajęliśmy IV miejsce i jesteśmy bardzo szczęśliwi, że udało się nam zaplanować oraz zrealizować nasze przedsięwzięcie, co więcej mamy kolejne pomysły, które nam pewno będziemy realizować.

Dziękujemy Dyrektor Zespołu Szkół w Szczurowej Pani Joannie Ozorka – Krawczyk, która zapaliła w nas „iskrę” do działania oraz uświadomiła, że jeśli potrafimy o czymś marzyć, to potrafimy też to zrealizować.

ZS w Szczurowej

Emilia Gofron w Ministerstwie Sprawiedliwości

Uczennica Zespołu Szkół w Szczurowej Emilia Gofron została laureatką w konkursie na plakat promujący Międzynarodowy Dzień Mediacji 2023 i odebrała 17 października 2023 r. w Warszawie nagrodę z rąk Pana Marcina Romanowskiego – podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Konkurs cieszył się dużym powodzeniem, z całej Polski nadesłano 848 prac. Emilka zajęła V miejsce, a jej praca została umieszczona na wystawie przy budynku Ministerstwa Sprawiedliwości, a także w specjalnym kalendarzu.

ZS w Szczurowej

Mobilne planetarium w Szczurowej

5 i 6 października 2023 r. uczniowie Zespołu Szkół w Szczurowej mieli niezwykłą okazję nauczyć się czegoś nowego i fascynującego.

W placówce gościli eksperci z Centrum Nauki Kopernik wraz z mobilnym planetarium. Na półokrągłym „suficie” uczniowie oglądali pokazy astronomiczne. Uczestnicy seansów zobaczyli niebo pełne gwiazd, poznali najciekawsze konstelacje, Układ Słoneczny oraz inne obiekty astronomiczne. Najwięcej emocji budziła kosmiczna podróż na Marsa i Saturna oraz oglądanie tych planet w zbliżeniu.

Wizyta Planetobusu była nie tylko świetną okazją do poszerzenia wiedzy, ale także do zainspirowania naszych uczniów do dalszych badań i odkrywania tajemnic wszechświata.

Mobilne planetarium gościło w naszej szkole dzięki Programowi „Nauka dla Ciebie”, który jest wspólną inicjatywą Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Centrum Nauki Kopernik.

ZS w Szczurowej

Wycieczka do Brzeska i Dębna uczniów ze Szkoły Podstawowej w Uściu Solnym

Podczas październikowej wycieczki do Brzeska uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Uściu Solnym odwiedzili Strefę Odkrywania Wyobraźni i Aktywności „Sowa” znajdującą się w Miejskim Ośrodku Kultury, gdzie mieli okazję zdobywać wiedzę samodzielnie, obsługując niezwykle maszyny oraz wspólnie rozwiązując niecodzienne zadania podczas warsztatów edukacyjnych. Dzieci nie bały się eksperymentować i szukać odpowiedzi, a prowadzący zachęcali ich do wszelkiej aktywności poznawczej, opartej na samodzielnym poszukiwaniu i odkrywaniu, eksperymentowaniu, poszerzaniu wiedzy, rozbudzaniu ciekawości oraz kreatywności, a także rozwiązywaniu zadań konstrukcyjnych i logicznych. To niesamowite miejsce, które zrobiło na dzieciach ogromne wrażenie powstało dzięki ścisłej współpracy z Centrum Nauki Kopernik.

W dalszej części wycieczki młodsze dzieci udały się do Kina Planeta na film animowany pt. „Mavka i strażnicy

lasu”, natomiast uczniowie klas IV–VIII skorzystali z zaproszenia na konferencję naukową podsumowującą projekt „Akademia Superbohaterów”. Pomysłodawcą projektu jest dr Tomasz Rożek, współtwórca Fundacji Nauka. To lubię, popularyzator polskich naukowców, którzy zmienili i zmieniają naszą rzeczywistość, a tak niewielu ludzi wie o ich osiągnięciach.

Po konferencji uczniowie udali się do Zamku w Dębnie – jedyne na terenie Małopolski zachowanego zabytku architektury możnowładczej. Zamek zachwycał pięknie urządzonej salami, ciekawą historią i legendami z nim związanymi. Klimat życia w średniowiecznym zamku można było poczuć poprzez uczestnictwo w lekcji muzealnej: „Zanim giermek stał się rycerzem”.

Urszula Mądryk

„Zaduszki poetyckie” w Szkole Podstawowej w Uściu Solnym

*Jest miejsce, dokąd listy nie dochodzą,
gdzie tylko myśli i modlitwy błędzą*

Listopad to czas nostalgii i zadumy. Odwiedzamy cmentarze, składamy kwiaty, zapalamy znicze. Wspominamy tych, którzy „poprzedzili nas do wieczności”. W takim właśnie klimacie refleksji i emocji uczniowie Szkoły Podstawowej w Uściu Solnym wędrowali podczas „Zaduszek poetyckich”. Wędrowali wśród poezji Wisławy Szymborskiej, Czesława Miłosza, ks. Jana Twardowskiego – poetów, którzy już odeszli, lecz pozostawili nam część siebie, swoje myśli i słowa.

Niezwykły spektakl, łączący w sobie głębokie słowo poetyckie i poruszające utwory muzyczne, pozwolił zatrzymać się na chwilę w wirze codziennych obowiązków, zajrzeć w głąb własnych myśli i przeżyć chwilę skupienia.

Urszula Mądryk

Świąteczna zbiórka dla futrzastych przyjaciół

Z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia członkowie szkolnego koła wolontariatu w Szkole Podstawowej w Woli Przemyskiej wykazali się cudowną inicjatywą – zorganizowali zbiórkę karmy, koców oraz materiałów pielęgnacyjnych dla psów oraz kotów przebywających pod opieką Fundacji Straż Obrony Praw Zwierząt w Borku. Wszyscy uczniowie naszej szkoły bardzo chętnie zaangażowali się w akcję, podobnie jak w roku poprzednim, gdy zebrali sporą część kwoty potrzebnej na operację Grażynki (bezpieńskiej suni regularnie odwiedzającej naszą szkołę, następnie będącej pod opieką OGONiastej Chaty z Miechowic Wielkich). Jesteśmy pełni dumy, patrząc na ich zaangażowanie w pomoc bezbronnym i w pełni zależnym od człowieka „braciom mniejszym”.

Renata Fornal

Projekt edukacyjny dotyczący 80. rocznicy zagłady szczurowskich Romów

oraz warsztaty profilaktyczne „Nie piję, nie palę, nie biorę – jestem czysty i asertywny”

20.11.2023 roku miał miejsce finał projektu „80. rocznica zagłady szczurowskich Romów”, który stanowił bardzo ważną część warsztatów profilaktycznych „Nie piję, nie palę, nie biorę – jestem czysty i asertywny”.

Podczas tego niezwykle interesującego spotkania, w którym wzięli udział przedstawiciele ze wszystkich szkół podstawowych z gminy Szczurowa, zaprezentowanych zostało 6 prac projektowych (filmów i prezentacji) wykonanych przez uczniów pod kierunkiem swoich opiekunów. Każda praca poświęcona zagładzie szczurowskich Romów przygotowana została z wielką starannością, a także dbałością o wierność faktom historycznym. Wszyscy uczniowie zaangażowani w pracę nad tym niezwykle ważnym i dotykającym bardzo trudnego tematu projektem zostali nagrodzeni upominkami rzeczowymi oraz okolicznościowymi dyplomami.

Uczniowie nad swoimi filmami i prezentacjami pracowali przez ponad trzy tygodnie od momentu pierwszego spo-

tkania w zaborowskiej szkole, gdzie mieli możliwość wystąpienia tematycznych prelekcji dotyczących zagłady Romów przygotowanych przez dyrektora szkoły Mieczysława Chaburę i nauczyciela historii Mateusza Michalskiego. Następnie, aby jeszcze lepiej zgłębić dramatyczną historię męczeństwa Romów, wyruszyli w trasę pamięci wiodącą przez miejsca kaźni romskiej społeczności, które są zlokalizowane w naszym regionie. Przy każdej mogile uczniowie zapalali znicze oraz zostawiali kwiaty – symboliczne znaki pamięci. Oprócz miejsc związanych z ludobójstwem Romów uczestnicy projektu odwiedzili także cmentarz w Radłowie, gdzie spoczywa kapitan Aleksander Tumidajski, a symbolicznie upamiętniony jest jego brat generał Kazimierz Tumidajski – jeden z najwybitniejszych przywódców Armii Krajowej. Uczniowie gościli także w Muzeum trzykrotnego premiera Polski Wincentego Witosa, gdzie wzięli udział w zajęciach poświęconych temu wybitnemu twórcy ruchu ludowego.

Najważniejszymi celami projektu dotyczącego 80. rocznicy zagłady szczurowskich Romów było upamiętnienie ofiar tej tragicznej zbrodni, a także kształtowanie wśród uczniów postaw empatii, tolerancji, wrażliwości na prawa człowieka oraz zwrócenie ich uwagi na miejsca pamięci znajdujące się w regionie. Bardzo istotnym elementem całego przedsięwzięcia była także integracja młodzieży z gminy Szczurowa.

Poza udziałem w projekcie upamiętniającym romskie ofiary niemieckiego ludobójstwa, uczniowie w ramach warsztatów profilaktycznych „Nie piję, nie palę, nie biore – jestem czysty i asertywny” wysłuchali również wykładu pani psycholog Marii Wojdak na temat szkodliwości picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i innych substancji uzależniających, a także wzięli udział w warsztatach profilaktycznych prowadzonych przez panią pedagog Katarzynę Dudek – Wiśniewską i panią pedagog Karolinę Mucek.

Składamy serdecznie podziękowania wszystkim uczniom i nauczycielom, którzy zaangażowali się w upamiętnienie tragicznie pomordowanych Romów, którzy kiedyś żyli

wśród naszych przodków, dzieląc z nimi radości i trudy dnia codziennego.

Mateusz Michalski

Uczennica Publicznej Szkoły Podstawowej w Zaborowie – Natalia Łucarz

– laureatką XIV Międzypowiatowego Turnieju Sztuki Recytatorskiej „Poszukiwania”

Sztuka pięknego mówienia, a tym bardziej recytacji jest wśród młodych ludzi zjawiskiem niszowym. Jednakże uczniowie zaborowskiej szkoły bardzo często podejmują wyzwanie i startują w konkursach. Ostatnim takim wydarzeniem był Turniej Sztuki Recytatorskiej „Poszukiwania” w Miejskim Ośrodku Kultury w Brzesku. Najpierw odbyły się eliminacje powiatowe, następnie laureaci z trzech powiatów spotkali się na gali finałowej. Miało to miejsce 27 października bieżącego roku. Dwudziestu pięciu artystów z powiatów: brzeskiego, tarnowskiego i dąbrowskiego zaprezentowało swoje umiejętności w gościnnych salach brzeskiego MOKu.

Konkurs rokrocznie odbywa się w dwóch kategoriach: recytacja i poezja śpiewana. Uczestnicy podzieleni są na trzy kategorie wiekowe: klasy 4–6, klasy 7–8 oraz szkoły ponadpodstawowe. Prezentują się najlepsi z najlepszych. Organizatorzy kładą nacisk na oryginalność, nowatorstwo wykonania oraz nawiązanie więzi ze słuchaczem.

Oczekiwaniom jurorów i słuchaczy sprostała Natalia Łucarz – uczennica klasy szóstej Publicznej Szkoły Podstawowej w Zaborowie, która swoją oryginalną prezentacją poezji i prozy wywalczyła II miejsce. To jedyna reprezentantka naszej gminy w tym roku.

Nad przygotowaniem do recytacji czuwała Teodozja Turaczy – nauczycielka języka polskiego.

Organizatorami konkursu byli: Małopolskie Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu, Dąbrowski Dom Kultury, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Żabnie oraz Miejski Ośrodek Kultury w Brzesku.

PSP Zaborów

Doktor nauk prawnych Tadeusz Kupczyński – Pan mecenas na „Szuminie”

Jeszcze jeden aspekt działalności „szczurowskiego podziemia” Armii Krajowej zasługuje na przypomnienie, a może i upamiętnienie. Otóż doktor nauk medycznych Kazimierz Kosiński, wspólnie z doktorem nauk medycznych, Władysławem Sygnarskim (również praktykującym w Szczurowej) oraz z pochodzącym z Bielska Tadeuszem Mollem ps. „Rogacz” i grupą wyszkolonych sanitariuszek z LZK (Ludowego Związku Kobiet), do której należała m.in. Irena Gofron ze Szczurowej, pod przewodnictwem Kazimierza Strzeleckiego (był mężem zaufania placówki Szczurowa, ps. „Salomea”, „Szczepan”), przygotowali na wypadek wybuchu ogólnonarodowego powstania szpital polowy. Wyznaczono na niego miejsce w znajdującej się w „Szuminie” posiadłości doktora nauk prawnych, Tadeusza Kupczyńskiego, który przed wojną pracował jako adwokat we Lwowie. Ziemię wraz z pięknym, starym lasem nabył w 1928 roku od poprzedniego właściciela, który nie dbał należycie o jego rozwój. Można wręcz powiedzieć, że prowadził gospodarkę rabunkową, nie interesując się w ogóle drzewostanem i innymi zasobami leśnymi. Wspomniany wcześniej Tadeusz Moll (2.01.1920 r.-14.05.1984 r.) w czasie okupacji zamieszkiwał w posiadłości Elżbiety i Tadeusza Kupczyńskich, gdyż żona doktora była jego cicią. Tu zetknął się z podziemnymi strukturami państwa polskiego i rozpoczął działalność konspiracyjną. W majątku państwa Kupczyńskich mieszkał również brat Elżuni, jak zdrobniale określano panią Kupczyńską – Emanuel Stryczek, do którego zwracano się Manek. Był to uczestnik I wojny światowej, ciężko ranny żołnierz, poruszający się na wózku inwalidzkim, troskliwie i fachowo zaopiekowany przez panią Elżbietę.

Po moich żmudnych i długich eksploracjach udało mi się ustalić, że doktor nauk prawnych Tadeusz Kupczyński urodził się 16 kwietnia 1877 roku w Gorlicach. Był synem obywatela miasta Gorlice, Jana Kupczyńskiego. Studia prawnicze ukończył na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w roku 1900, a następnie odbywał praktyki w kancelariach prawniczych na terenie C.K. Austro-Węgier. Taka była droga prawnicza w Cesarstwie, że należało najpierw pracować w różnych kancelariach w krajach, wchodzących w skład Cesarstwa Austro-Węgierskiego. Podobnie wyglądała kariera urodzonego w 19 marca 1852 roku w Szczurowej Bartłomieja Golika, który również był absolwentem prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Austriackie ustawodawstwo stawiało przed adwokatami wysokie wymagania. Wymagano nie tylko ukończenia studiów prawniczych, ale również uzyskania tytułu doktora nauk prawnych i odbycia wspomnianych trzyletnich praktyk u czynnych adwokatów. Dopiero wówczas kandydat mógł przystąpić do bardzo trudnych egzaminów, które składały się z dwóch etapów: ustnego i pisemnego. Do egzaminu adwokackiego można było przystąpić tylko dwa razy. Poza tym kandydat na adwokata musiał mieć nieposzlakowaną opinię, nie mógł posiadać jakichkolwiek zobowiązań oraz umieć dobrze zachowywać się w życiu prywatnym. Jak wynika z wykazów adwokatów należących do Krakowskiej Izby Adwokackiej, później, bo w roku 1914, doktor Kupczyński pracował w kancelarii adwokackiej w Białej (Schematyzm Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim). W kancelarii tej, oprócz doktora Kupczyńskiego, pracowali adwokaci pochodzenia żydowskiego i niemieckiego: Maurycy Aronsohn, Zygmunt Bergman, Dawid Feurereisen, Daniel Gross Baruch, Bernard Reichmann, Abraham

Portret doktora Kupczyńskiego. Źródło: ze zbiorów prywatnych Przemysława Kucha

Plesner, Jan Rosner, Oskar Rosner i Józef Schmetterling. Oprócz pracy w kancelarii adwokackiej doktor Kupczyński sprawował również funkcję przewodniczącego Domu Polskiego w Bielsku, co świadczy dobrze o jego patriotyzmie i działalności społecznej. W 1920 roku, po odzyskaniu niepodległości, został przeniesiony z Białej do Lwowa i podjął pracę w Kancelarii Adwokackiej przy ul. Czarneckiego 10 (według stanu na 1 lipca 1928 r., Kalendarz Informator Sądowy na rok 1929), później w Kancelarii Adwokackiej przy ul. Hausnera 6 (według stanu na 1 listopada 1933 r., Kalendarz Informator Sądowy na rok 1934). W tym czasie należał do Lwowskiej Izby Adwokackiej, która była największą pod względem liczby członków spośród innych izb Królestwa Galicji, Lodomerii i Wielkiego Księstwa Krakowskiego, a po roku 1918, Polski. Na przełomie wieków XIX i XX liczyła około 300 adwokatów, tuż przed wybuchem I wojny światowej liczyła 1206, a w 1929 roku 1685 adwokatów i 667 aplikantów. Dla porównania Warszawska Izba Adwokacka liczyła w tym okresie 939 adwokatów i 378 aplikantów.

Jak już wcześniej nadmieniałem, las „Szumin” adwokat zakupił w roku 1928. W okresie przedrozbiorowym wspomniany obszar leśny należał do biskupów krakowskich i stanowił własność klucza radłowskiego. Od roku 1820, w czasie zaborów, ziemie te były własnością tzw. *Dóbr Państwa Radłów*, a następnie były sprzedawane osobom prywatnym.

Doktor Kupczyński wraz z rodziną na tle posiadłości w Szuminie. Źródło: ze zbiorów prywatnych Przemysława Kucha

Rewir Ruda, bo taką nosił wówczas nazwę, wraz z lasami ks. Sanguszeki oraz gminy Szczurowa, stanowił jedną całość i przekraczał obszar 7 tys. ha. W wyniku licznych licytacji został własnością hrabiego Henryka Dolańskiego z Radłowa.

„Szumin” obejmował ponad 192 ha ziemi i należał do Nadleśnictwa Brzesko, nie był obciążony żadnymi służebnościami. Tworzył jeden kompleks otoczony gruntami chłopskimi. Gatunkiem dominującym była sosna zwyczajna, tworząca na terenie suchym gonne, zwarte drzewostany. Wprowadzono też sosnę banksa, głównie jako uzupełnienie luk w uprawach. W omawianym okresie tworzyła ona zwarte, zdrowe, gonne młodniki (*Zarys Monografii Nadleśnictwa Dąbrowa Tarnowska*, Małgorzata Mączyńska). Administrację prowadził sam właściciel przy pomocy jednego leśniczego.

Doktor nauk prawnych Tadeusz Kupczyński praktykował we Lwowie, zaś w środku dużego kompleksu leśnego „Szumin” zbudował piękny i okazały dom, nazywany przez okoliczną ludność „Leśniczówką”. Zatrudnił również leśniczego. Obok swojej posiadłości założył sad i zbudował oborę, w której hodował bydło rasy czerwonej. Doktor Kupczyński dawał więc zatrudnienie miejscowym robotnikom rolnym, a że dobrze płacił za wykonywaną pracę, chętnych do niej nie brakowało. „Szumin” położony w głębi lasu, z dala od sąsiednich miejscowości, stanowił wręcz idealne miejsce dla utworzenia szpitala polowego i działań konspiracyjnych w ramach planowanej akcji „Burza”. Najbliższe zabudowania, znajdujące się w Podszuminie, były oddalone około 1,5 kilometra, zaś w Wisowatkach – około 2 kilometry.

Szpital polowy w „Szuminie” nie został uruchomiony, bo nie było takiej potrzeby, ogólnonarodowe powstanie nie wybuchło, ale konspiratorzy zgromadzili w posiadłości doktora Tadeusza Kupczyńskiego i w domach osób biorących udział w działalności partyzanckiej duże ilości lekarstw, środków opatrunkowych, pościeli, a nawet łóżek szpitalnych. W czasie wojny doktor Kupczyński czynnie wspierał struktury polskiego państwa podziemnego poprzez pomoc w ukrywaniu partyzantów i osób poszukiwanych, zatrudnianiu robotników rolnych, co chroniło przed wywózką na przymusowe roboty do Rzeszy Niemieckiej oraz daniny pieniężne i ofiarowaną dla partyzantów żywność, która bardzo często była najbardziej potrzebną pomocą świadczoną przez mecenasa, jak popularnie nazywano doktora Tadeusza Kupczyńskiego. Skorzystał z tego również

Posiadłość doktora Kupczyńskiego w Szuminie. Źródło: ze zbiorów prywatnych Przemysława Kucha

Tadeusz Moll, wspomniany na początku młody chłopak. Pochodził z Bielska, które to wraz z okolicznymi terenami zostało włączone przez niemieckich okupantów do Rzeszy Niemieckiej. Najprawdopodobniej uciekając przed niemieckimi represjami lub wywózką na przymusowe roboty do Rzeszy, znalazł tu, w „Szuminie”, bezpieczne schronienie i możliwość działania w podziemnym państwie polskim. Po wojnie Tadeusz Moll, działał w strukturach niepodległościowych, był więźniem krakowskiego więzienia na Montelupich i warszawskiego na ul. Rakowieckiej. Na wolność wyszedł w roku 1952, jednak nigdy nie porzucił swej działalności niepodległościowej, angażując się czynnie w czasie powstania Solidarności. Tadeusz Moll zmarł w roku 1984 i został pochowany w Bielsku-Białej, na cmentarzu Parafii Katedralnej Świętego Mikołaja, przy ul. Grunwaldzkiej. To tu w „Szuminie”, pod okiem Tadeusza Kupczyńskiego, wszystko się zaczęło, kształtował się jego charakter i patriotyczna postawa, która zaowocowała dalszymi jego działaniami i wyborami życiowymi.

Po zakończeniu II wojny światowej doktora Kupczyńskiego spotkał straszny los. Na mocy zbrodniczych dekretoów o reformie rolnej odebrano mu posiadłość, wzorowo prowadzony kompleks leśny oraz gospodarstwo rolne. Z zapisków gajowego Jana Staśko, zachowanych na odwrocie mapy

drzewostanowej lasu „Szumin” z roku 1939, dowiadujemy się, jak przemyślaną i rozsądną gospodarke leśną i drzewną prowadzono w tym kompleksie. Współcześni leśnicy uważają, że część tych uwag byłaby aktualna również i dziś. Nie uchroniło to jednak majątku doktora Kupczyńskiego przed upaństwowieniem. W dniu 28 marca 1945 roku „Szumin” przejął w imieniu Skarbu Państwa Nadleśniczy Nadleśnictwa Brzesko, inż. Józef Wallisch, w obecności delegata Rady Narodowej w Borzęcinie, Andrzeja Klisiewicza. Nowymi właścicielami zostały Lasy Państwowe, które jeszcze w latach pięćdziesiątych XX wieku wyremontowały leśniczówkę „Szumin”. Szybko jednak, na skutek likwidacji leśnictwa, doprowadzono tę posiadłość do upadku i ruiny.

Tak nowa, ludowa władza rozprawiała się z prawdziwymi polskimi patriotami. Wspaniały sad i poletka uprawne zarosły lasem, zaś dom i zabudowania gospodarskie uległy opustoszeniu i zniszczeniu. Sam doktor Kupczyński załamał się i wkrótce zmarł, przeżywszy 71 lat. Stało się to 20 maja 1948 roku na Łazach. Sakramentami świętymi opatrzył go ksiądz kanonik Władysław Kułakowski, który był proboszczem parafii Batiatycze w archidiecezji lwowskiej. Po wojnie, jako kapłan wygnaniec, posługiwał w latach 1947–1951 w Rektoracie Niedzieliska Parafii Szczurowa oraz był pierwszym proboszczem Parafii Niedzieliska w latach 1951–1955. Ówczesni proboszczowie Parafii Borzęcin Górny, do której „Szumin” należał i Parafii Rudy-Rysie, odmówili ostatniej posługi odchodzącemu z tego świata mecenasowi, argumentując tę decyzję jego życiem w związku niesakramentalnym. Doktor Kupczyński został pochowany dwa dni później, czyli 22 maja 1948 roku, na cmentarzu parafialnym w Borzęcinie Górnym (zapis w księdze zgonów parafii Borzęcin Górny sporządził jej proboszcz, ks. Franciszek Łącki). Pożegnali go mieszkańcy Podszumina i Łazów, pogrzeb miał charakter świecki, gdyż proboszcz borzęciński odmówił pochówku katolickiego, ograniczając się tylko do pokropienia trumny. Przyczyną śmierci była ciężka choroba serca. Po kilku miesiącach żona Elżbieta z domu Stryczek, z wykształcenia pielęgniarka (1900–1987), ekshumowała

pod osłoną nocy zwłoki i pochowała na cmentarzu Parafii Katedralnej Św. Mikołaja w Bielsku-Białej. Znajduje się on przy ul. Grunwaldzkiej 28, zaś grób doktora nauk prawnych Tadeusza Kupczyńskiego w sektorze 6, w rzędzie 15, miejsce 4. Z pierwszego małżeństwa doktor miał dwóch synów, jak wynika z relacji świadków jeden z nich wyjechał do Stanów Zjednoczonych.

Choć w życiu prywatnym był człowiekiem niezmiernie odważnym, przedsiębiorczym i energicznym, to z nową rzeczywistością nie miał żadnych szans. Zapamiętany został w Podszuminie i Łazach jako starszy pan, ubrany elegancko, zazwyczaj na białą, z laską służącą raczej do ozdoby niż podpierania się, poruszający się najczęściej bryczką do stacji kolejowej w Słotwinie koło Brzeska. Niektórzy mieszkańcy tych terenów twierdzili i twierdzą nadal, że pan mecenas w niektóre noce spaceruje dostojnie po swoim lesie „Szuminie”, doglądając go, jak bujnie rośnie. Ma przecież do tego prawo, jest jego właścicielem. Przemierza więc leśne dukty i ostoje swojego lasu, niestety już nie tak jak przed wojną należycie utrzymanymi drózkami zwanymi liniami, które tworzyły wręcz idealny model obszaru leśnego, być może nawiązującego do modelu angielskich parków i ogrodów. Wszak pan mecenas był człowiekiem światowym i swoje gusta i upodobania posiadał. Miałem wielką przyjemność rozmawiać z osobą, która pragnąc pozostać z wiadomych względów anonimową, która potwierdza tę historię. To tylko legenda, ale czy życie nasze też nie składa się z ciągu legend? Oby tylko nie były to historie tak tragiczne i przykre, jak ta, która wydarzyła się w nieodległym lesie, „Szuminie”.

Mieczysław Chabura

PS. Serdecznie dziękuję Panu Przemysławowi Kuchowi, wnukowi Tadeusza Molla, za współpracę, zdjęcia i okazaną życzliwość. Dziękuję również wszystkim mieszkańcom Podszumina, Łazów, Wygody, Rudy-Rysia, Niedzielisk, Wisowatek, Borzęcina, Bielska-Białej, Szczurowej, Woli Przemysłowskiej i Rylowej za wszelką pomoc okazaną mi podczas pisania tego artykułu.

Franciszek Szczepański

– 100. rocznica śmierci „Budziela” polskości z Uścia Solnego

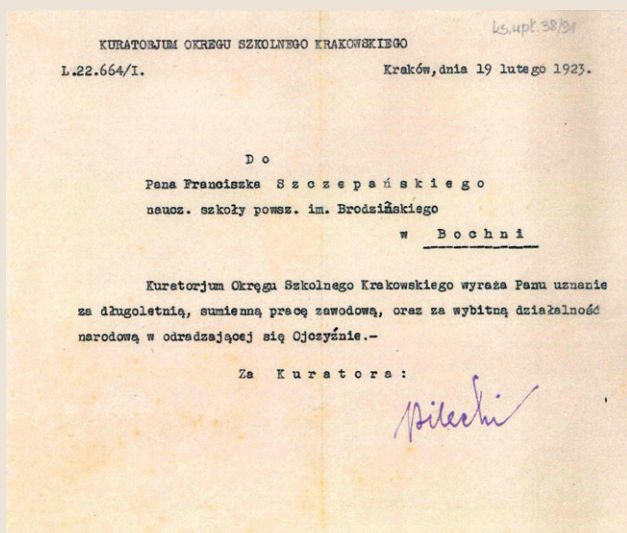
Na założonym w 1787 roku cmentarzu komunalnym przy ul. Orackiej w Bochni, zaraz przy głównej alei, niedaleko od wejściowej bramy, spoczywa zasłużony działacz oświatowy i „budziela” polskości, na którego mogile można przeczytać następującą inskrypcję:

*niestrudzonemu działaczowi
narodowemu który wszystkie siły
swe oddał Polsce i jej przyszłości
podnosząc i uświadamiając lud
setkami wykładów –
temu, który przeszło dwu
tysiącom żołnierzom polskich
dał znajomość pisma i druku
a przykładem swego życia uczył
jak ojczyznę miłować należy –
kamień ten w hołdzie a ku zbudowa-
naniu potomności kładzie*

*Koło Towarzystwa Szkoły Ludowej
w Bochni (pisownia oryginalna).*

Franciszek Szczepański (1871-1924)

Źródło: Muzeum im. prof. Stanisława Fischera w Bochni

Tym niestrudzonym działaczem, który swoje zdecydowanie zbyt szybko przerwane życie poświęcił pracy na rzecz Ojczyzny był Franciszek Szczepański – urodzony w Uściu Solnym pedagog i społecznik, człowiek zasługujący na wieczną pamięć.

Franciszek Szczepański przyszedł na świat 3 października 1871 roku, a jego rodzicami byli Maria Szczepańska (z domu Studzińska) i Karol Szczepański, który przez wiele lat pełnił funkcję radnego Magistratu i burmistrza miasta Uście Solne. Lata, w których przyszło dorastać przyszłemu „budzicielowi” polskości przypadły na czas tzw. autonomii galicyjskiej, czyli okres, kiedy Polacy z Galicji otrzymali od austriackiego zaborcy szereg praw i swobód pozwalających między innymi na krzewienie ojczystej kultury, języka i historii. Wychowany w domu przepelnionym patriotyczną atmosferą i poczuciem obowiązku społecznego działania Franciszek Szczepański szybko zrozumiał, że jednym z kluczy do odzyskania, a później utrzymania przez Polskę niepodległości jest ciężka praca u podstaw na polu edukacji. Warto w tym miejscu wspomnieć, że wskaźnik analfabetyzmu na terenie zaboru austriackiego wynosił pod koniec XIX wieku powyżej 60%. Odnaczający się wszechstronnymi uzdolnieniami i niezwykłą pracowitością Szczepański szybko pokonywał kolejne szczeble edukacji i już w 1890 roku po ukończeniu Seminarium Nauczycielskiego w Tarnowie został nauczycielem. Wśród rozpoczynających jego ścieżkę zawodową prac, dzięki którym nabrał cennego doświadczenia była organizacja szkoły w Buczkowie, gdzie mianowano go pierwszym nauczycielem i zarazem kierownikiem. Dzięki jego staraniom otwarto tam także bibliotekę i czytelnię, których znaczenie w kontekście walki z analfabetyzmem było nieocenione. W 1909 roku, czyli na pięć lat przed wybuchem I wojny światowej, przeprowadził się wraz z żoną i dziećmi do Bochni, gdzie w pełni rozwinął swoją niezwykle szeroką i daleko wykraczającą poza mury szkolne działalność oświatową.

Franciszek Szczepański podobnie jak jego ojciec Karol, który w czasie powstania styczniowego pomagał rodzinom powstańców i zabiegał o wybudowanie murowanej szkoły w Uściu Solnym, wszystkie swoje talenty, umiejętności i upływający za szybko czas poświęcał społecznej pracy u podstaw. Czynnikiem zaangażowany w działania powstałego w 1891 roku z inicjatywy Adama Asnyka Towarzystwa Szkoły Ludowej, którego najważniejszym celem było szerzenie oświaty wśród ludu polskiego, wygłaszał rocznie setki prelekcji i prowadził wiele szkoleń. Jego wykłady były często poparte ilustracjami, co w tamtych czasach było rzadkością wśród prelegentów. Starał się docierać z wiedzą

Mogiła Franciszka Szczepańskiego na cmentarzu komunalnym przy ul. Orackiej w Bochni

do jak najszerzych kręgów. Jego upór, wiara w to co robi i otwartość na drugiego człowieka sprawiały, że potrafił przekraczać granice, które dla wielu były nieprzekraczalne.

Z analfabetyzmem walczył między innymi w więzieniu w Nowym Wiśniczu, gdzie oprócz wykładów dla funkcjonariuszy, prowadził również zajęcia dla osadzonych. Bardzo intensywnie zaangażował się także w szerzenie oświaty w wojsku. Uczył czytać i pisać w języku ojczystym żołnierzy z garnizonu bocheńskiego, co w przededniu wybuchu wojny miało wielkie znaczenie. Franciszek Szczepański odwiedzał również mniejsze miejscowości, w których podobnie jak w Buczkowie zakładał biblioteki i czytelnie. Zachęcał także do prowadzenia sadów i pszczelich pasiek.

Kiedy w 1918 roku spełniło się jego wielkie marzenie i Polska odzyskała niepodległość nie zaprzestał pracy na jej rzecz. Gdy dopiero co odzyskaną wolność próbowała odebrać nam Sowiecka Rosja, Szczepański propagował Pożyczkę Odrodzenia Polski, która była konieczna, aby doposażyć polskich żołnierzy. Na ten szczytny cel przeznaczył własne koszty, których zresztą nie posiadał wiele, a także obrączki ślubne. Niezwykle aktywnie włączył się również w zbiórkę oraz konwój odzieży i żywności dla walczących z Niemcami na Śląsku powstańców. W czasie plebiscytów na Górnym Śląsku, które miały zdecydować o jego przynależności do Polski lub Niemiec, był jednym z przedstawicieli Głównego Komitetu Plebiscytowego. Podczas walk o Śląsk, pomimo nie najlepszego już zdrowia, wygłosił wiele odczytów, których celem było rozbudzanie i podtrzymywanie polskiego ducha na tym spornym terenie.

Franciszek Szczepański za swoje poświęcenie dla ludzi i Ojczyzny otrzymał wiele odznaczeń i podziękowań. Ogromna ilość pracy i obowiązków, które brał na siebie, wydatnie przyczyniły się jednak do osłabienia jego organizmu. Oddany swojej misji zmiany świata poprzez szerzenie oświaty, zmarł na zawał serca 18 lutego 1924 roku podczas pracy w Komisji Kwalifikacyjnej Nauczycieli. W chwili śmierci miał niespełna 53 lata. Był kochającym ojcem i mężem poświęcającym życie narodowi, w który mocno wierzył.

18 lutego 2024 roku minie równo 100 lat od jego śmierci.

Mateusz Michalski

